

JANIKOVSZKY ÉVA

MÁLNASZÖRP ÉS SZALMASZÁL

Az egyik házban az a jó, hogy egészen magas és új, a másikban meg az, hogy olyan kicsi és régi. A ház, ahol Dezső bácsi lakott, nagyon régi lehetett. Még szú is volt benne, igaz, hogy csak az emeletre vezető falépcső korlátjában. De azért ha az ember egyedül maradt a lépcsőházban, és nagyon fülelt, akkor hallhatta, hogy perceg. A falépcsők is úgy recsegték, ahogyan csak az egészen régi falépcsők szoktak, mintha örülnének, hogy még egyáltalán akad, aki fölmegey rajtuk.

Misival jól jártak a falépcsők, mert mióta itt nyaral Dezső bácsinál, sokszor megy föl rajtuk, s mindig vigyáz, ha kettesével veszi a lépcsőfokokat, hogy visszafelé azokra lépjen, amelyek fölfelé kimaradtak. Mert Misu igazságos és jószívű gyerek.

Huszonkét falépcső vezet az emeletre, ezt Misu mindjárt az első napon megszámolta, és tizenegy lépcsőfok után következik a lépcsőforduló. De nem olyan tenyéryei, mint az egészen magas, új házakban, hanem akkora, mint egy kisebb szoba. A bal oldalán egy pad áll. Oroszlános pad. A két faragott oroszlán a pad karfáját díszíti; az innenső határozottan

barátságosabb képet vág, mint a fal melletti. Ami érthető, mert unalmas lehet folyton a fal mellett állni. Ablaka is van a lépcsőfordulónak, nem is akármilyen, hanem színes üveglablak. Mint egy kastélyban vagy egy templomban. Az ablakból ugyan két helyen kitört a színes üveg, de ez sem baj, mert igazából éppen a lyukon keresztül lehet az udvarba lenézni.

Márpedig az udvarba érdemes volt lenézni, nemcsak azért, mert ott mindig történt valami, hanem azért is, mert nagyon helyes kis udvar volt. Sárga kőkockái ragyogtak a tisztaságtól, s a közepén, mint egy darabka dzsungel, ott pompáztak a lakók legszebb cserepes növényei. Valamelyik mindig virágzott közülük. Az udvarhoz tartozott még a szürke macska, aki nem is ebben a házban lakott, hanem a szomszédban, de ide jár át lustálkodni, mert a sárga kőkockák még akkor is jó langyosak, amikor már nem süt ide a nap.

Négy lakás volt az egész házban, no meg Dezső bácsi műhelye. Dezső bácsit úgy hívták, hogy Dezső Dezső, és ez ki is volt írva a földszinti műhely fölött függő cégtáblára. Csudaszép volt ez a cégtábla, egy lovat is festettek rá felszerszámozva, és Dezső bácsi neve mellett aranykoszorú ékeskedett. Mert Dezső bácsi aranykoszorús lószerszámkészítő, ami azt jelenti, hogy kapott egy aranykoszorút festve, amiért olyan szép lószerszámokat tudott csinálni.

De hiába készített Dezső bácsi akármilyen szép lószerszámokat, ezeket senki sem vette meg tőle. Annál több kutyapórázt, nyakörvet és szájkosarat adott el. Annyi kutya fordult meg naponta a lószerszámokkal telezsúfolt műhelyben, hogy a szürke macska már rájuk se nézett. Tudta, mért hozzák őket Dezső bácsihoz. Dezső bácsi lakása az emeleten volt, de oda csak aludni járt. Egyébként az egész napot a műhelyben töltötte. Talán azért, mert nem volt se felesége, se gyereke, csak lószerszámai, és azokat itt tartotta a műhelyben, hát itt érezte jól magát.

De azért mindig vágyott egy unokára. Ezt ő maga mondta, amikor apa idehozta Misut, hogy vigyázzon rá, amíg ők elutaznak. Azóta már az is kiderült, hogy éppen ilyen unokára vágyott, mint Misu. Ami nagy szerencse, mert vágyhatott volna éppen másmilyenre is.

Misu nagyszerűen értett a kutyákhoz, és naphosszat elhallgatta Dezső bácsi lőtörténeteit, persze nem egyhuzamban. Amelyik úgy kezdődött, hogy "lovas katona koromban", azt végighallgatta, de amelyikben nem volt katona, csak ló, annál egy idő után izegni-mozogni kezdett a kisszéken, és kifelé figyelt az udvarba. S ha meglátta odakint Poldi nénit, kezében a locsolókannával vagy egy lekváros kenyérrel, hát hat lóval sem lehetett visszatartani. Misu gyakran eltűnt a műhelyből, s ha nem került elő, Dezső bácsi mindig tudta, hogy hol keresse. Legtöbbször Poldi néni konyhájában találta meg, amely első pillantásra jobban hasonlított egy pálmaházhoz, mint egy konyhához. Poldi néni és Poldi bácsi a földszint kettőben lakott sok-sok virág között. Poldi néni meg a virágok egész nap itt laktak, de Poldi bácsi csak késő

délutántól másnap reggelig, mert napközben a parkot őrizte a város másik végében. Poldi néniék nagyon szerették a virágokat, s a virágok is nagyon szerették Poldi néniüket. Különben nem növekedtek, lombosodtak, virágoztak volna olyan hálásan, olyan szorgalmasan a szobában, a konyhában és az udvarra nyíló ablakok virágládáiban. Poldi néniék ajtaja körül repkény kúszott a falra, s olyan sűrűn fonta be az ajtófélfát, hogy alig lehetett tőle az ajtót becsukni. Ezért aztán a földszint kettő ajtaja egész nap tárva-nyitva állt, ami nem is szűrt volna szemet, ha nincs ott mellette a földszint három, amely örökké zárva volt. Lakattal, vaspánttal.

A földszint három zárjait és lakatjait egy szürke ruhás, fekete kalapos néni zárta-csukta, akit Kamilla kisasszonynak hívtak. Mindig lehetett tudni, hogy mikor jön vagy megy, mert ilyenkor csörömpölt a kulcsaival. Reggel elment, délután hazajött, de Misu hiába köszönt neki olyan hangosan, mintha Kamilla kisasszony süket volna, ezzel a nénivel nem lehetett összebarátkozni. Csak biccentett, és keresztülnézett Misun. A földszint három ajtaja akkor is zárva volt, ha Kamilla kisasszony otthon tartózkodott. Csak olyankor belülről.

Határozottan titokzatos volt a földszint három. Misu pedig gyűjtötte a titkokat. De hiába faggatta Poldi nénit, hogy mi lehet a lakattal zárt ajtó, rácsos ablak mögött, Poldi néni csak annyit mondott, hogy virág, az biztosan nincs, mert az ki nem bírná.

Poldi néni délutánonként kiült a repkényes ajtó mellé a lócára, és várta, hogy Poldi bácsi hazaérjen a munkából. Poldi bácsi mindig hat óra tíz perckor ért haza, mert messzi volt a park, de Poldi néni jóval korábban kezdte el várni. Már fél ötkor levetette a kötevényét.

A várakozás úgy kezdődött, hogy az aranykoszorús lószerszámkészítő megállt a lóca mellett, és azt kérdezte:

- Megengedi, Zsófi?

Misu megfigyelte, hogy ilyenkor mindig háromnegyed öt van. Csak azt nem értette, hogy mért szólítja Dezső bácsi Zsófikának Poldi nénit, ha le akar ülni. Egyszer meg is kérdezte:

- Mért szólítja Dezső bácsi Zsófikának Poldi nénit?

- Mert ez a nevem - válaszolta Poldi néni, s Misunak be kellett érnie ennyivel.

Dezső bácsi meg Poldi néni nagyon jól tudott egymással beszélgetni. Egyik a lovakról, másik a virágokról. Mostanában persze a titokról is.

Misu csak azt várta meg a lócán, hogy szóba kerüljön a titok, s ahogy teltek a napok, erre egyre kevesebbet kellett várni. A titkot Poldi néni csak Dezső bácsinak meg Misunak árulta el, nekik is csak azért, mert akkora titok volt, hogy azt úgysem bírta volna egyedül.

Hárman is elég nehezen bírták, mert sokat kellett ásni meg cipekedni ezzel a titokkal. Dezső bácsi mondta is Poldi néninek, hogy kénytelenek lesznek egy jó erőben levő fiatalembert

beavatni a titokba, mert különben nincs más hátra, napszámost kell fogadniuk, aki pénzért csinálja, és nem a meglepetés kedvéért.

Márpedig az idő sürgetett, mert a titoknak aznap kell kiderülnie, amikor Poldi bácsi nyugdíjba megy, és addig már csak hetet kell aludni.

Ha a titokról beszélgettek, mindhárman suttoztak. Bár ilyenkor senki sem járt az udvarban, csak a Fiatalok rohantak le az emeletről.

Pedig a Fiataloktól Poldi néniék akár ki is kiabálhatták volna a titkot, mert azok semmire sem figyeltek oda, és ha véletlenül mégis, öt perc múlva úgymint elfelejtették.

A Fiatalok lakása az emeleten volt, közvetlenül Dezső bácsié mellett, de nemigen laktak benne, mert Misu mindig csak elmenőben látta őket, amikor csapkodták az ajtókat, és olyanokat kérdeztek egymástól, hogy:

- Eloltottad?
- Becsuktad?
- Lecsavartad?

Aztán felkapták a két kockás táskát, és dübörögtek lefelé a lépcsőn. Néha valamelyik visszaroht, mert mégse csukta be vagy oltotta el.

Az is előfordult, hogy a Fiatalok délután sem mentek el hazulról, valószínűleg azért, mert haza sem jöttek. Ha egy napig nem lehetett hallani a dübörgésüket, akkor Poldi néni megkérte Misut, hogy szagoljon be a kulcslyukon, nem érez-e füstszagot, mert Poldi néni valahol hallotta, hogy egy lakás kigyulladt a bekapcsolva felejtett kávéfőzőtől. De szerencsére nem ez a lakás volt.

Misu nagyon szeretett a titokról suttozni, pedig már kívülről tudta, hogy mikor mi jön. Először Poldi néni azt mondja:

- Tudja, Dezső úr, hogy én nem így terveztem...

Mire Dezső bácsi:

- Hiába, ez az egyetlen megoldás...

Mire Poldi néni:

- Már az is feltűnt volna a drágámnak, ha egy koci termőföldet hozatok. Higgye el, már az is. Mindent észrevesz. Ezután előkerül egy kis notesz, rejtélyes összeadásokkal és szorzásokkal. De Misu ilyenkor már a szürke macskát figyelte.

Azt mondják, hogy az állatok megérik a veszélyt. A szürke macska mindenesetre jó előre megérezte, hogy Kamilla kisasszony jön. Még a szomszéd ház szenespincéje elé sem érhetett, amikor a szürke macska, mint a cikázó villám eltűnt a lépcsőházban és a háztetőn kötött ki.

Misu is követte a szürke macskát, ha nem is a háztetőre, csak a lépcsőfordulóba. Onnan nézte, hogy Kamilla néni végigkopog a sárga kőkockákon, s útközben a kulcsaival csörömpöl, mint egy börtönőr.

A kitört ablakon át jól lehetett látni, hogy Kamilla néni hogy nyitja ki a földszint három ajtajára szerelt vaspánton a lakatot, aztán a felső biztonsági zárat, végül az alsót. Csuda, hogy kiismeri magát ennyi kulcs között!

Misu néha arra gondolt, hogy Kamilla néni ajtaja mögött nincs is lakás. Mert ha volna, akkor néha mégiscsak ki kellene nyitni az udvarra nyíló ablak faspalettáját, vagy meg kellene javíttatni a csöpögő csapokat meg mindent, ami egy lakásban el szokott romlani.

Márpedig Dezső bácsi azt állítja, hogy amióta ő az eszét tudja, Kamilla nénihez még soha senki be nem tette a lábát. Poldi néni esküszik rá, hogy azelőtt se, de Poldi néni szeret kicsit túlozni a hatás kedvéért, ezt Misu már megfigyelte.

Lehet, hogy Kamilla néni egyszer régen ideköltözött egy kis ládával, amelyben kulcsok, lakatok, láncok és vaspántok voltak, aztán köréje építették ezt a házat, hogy legyen mit bezárnia.

Ilyesmi persze csak az oroszlanos padon jutott Misu eszébe, ahol délutánonként Kamilla néni érkezésétől Poldi bácsi hazajöttéig törte a fejét. Legszívesebben a titokra gondolt, csak kevesellte. Ez a régi ház, ahol oroszlanos pad van meg színes üvegablak, valahogy több titkot érdemelt volna.

Misu ott az oroszlanos padon biztosra vette, hogy egyszer még valami csuda dolog történik ebben a házban. Csak azt nem tudta, hogy a földszinten vagy az emeleten.

Kinézett a kerek ablakon, föl az emeletre, hogy nem füstölög-e a Fiatalok lakása. Nem füstölgött. Pedig Misu szívesen eloltotta volna, ha egyszer mégis kigyullad, mert akkor a Fiatalok biztosan nem rohannak el mellette, hanem megállnak és megköszönik. Annyit már tudott a Fiatalokról, hogy színészek. És azért rohannak folyton, mert a színház, ahol játszanak, mindig másutt tart előadást, egyik nap itt, másik nap ott.

Misu borzasztóan szerette volna egyszer a színházban látni a Fiatalokat. Amikor nem csak azt mondják, hogy becsuktad, lecsavartad, eloltottad, hanem valami mást is, és ahol egy helyben kell ülniük vagy állniuk, mert mondjuk királyok meg királynők, és nem rohangálhatnak a kockás táskáikkal.

De hiába kérte Dezső bácsit, hogy menjenek el abba a színházba. Dezső bácsi azt mondta, hogy a Fiatalok olyan színdarabban játszanak, amit Misu úgysem értene, és még ahhoz is vonaton kellene odautaznia, hogy ne értse így hát ez elmaradt.

Az udvarra mindig érdekes volt lenézni, de ma reggel különösen. Misu szeméből egyszeriben kirepült az álom.

Mert Kamilla néni kalap nélkül, kezében egy tejeskannával kopogott végig az udvaron, és nem tette föl a vaspántot az ajtajára, csak az alsó meg a felső zárat zárta be. Az ablakon sem volt becsukva a faspaletta, a fehér vasrács mögött látszott a függöny.

Kamilla néni szokatlan reggeli távozását nemcsak a szürke macska figyelte a háztetőről és Misu az emeletről, hanem Poldi néni is a virágos ablakból, és Dezső bácsi is a műhely ajtajából.

- Jó reggelt kívánok, Kamilla kisasszony! - köszönt Dezső bácsi. - Szép időnk lesz ma.

Ezt valószínűleg csak meglepetésében tette hozzá, mert egyébként Dezső bácsi se próbált Kamilla nénivel beszélgetni. Most is hamar megbánta.

- A rádió szerint borulás és erős, majd viharossá fokozódó északi-északnyugati szél várható - mondta Kamilla néni, és Dezső bácsi arcáról lehervadt a mosoly. - Még jégeső is jöhet!

- Hihetetlen, hiszen olyan szépen süt a nap - ingatta fejét Dezső bácsi, aki mindig hajlott arra, hogy inkább a szemének higgyen, s ezért néhányszor már megázott.

- Látta ezt, Dezső úr? - kérdezte Poldi néni egész fölöslegesen, amikor Kamilla kisasszony után becsukódott a kapu. - Tejet hoz! Pedig sohasem iszik mást, csak csipkebogyóteát! Hányszor elmondta, hogy a tej könnyen romlik, hogy nyáron kész betegség!

- Talán a macskának hozza - mondta Dezső bácsi, - sehogy sem szíveli szegény jószágot.

Poldi néni reggel sosem értette a tréfát. És még nyolc óra sem volt.

- Az igaz, hogy Kamilla kisasszonynak szűrős a természete, de azért a légynek sem tudna ártani. Nemhogy egy macskának. Szerintem itt valami titok lappang.

- Még egy titok? - ijedezett Dezső bácsi, akinek az utóbbi időben tüstént hasogatni kezdett a dereka, mihelyt valaki titkot emlegetett.

S ebben a pillanatban, csak úgy papucsban, pizsamában, ott termett köztük Misu is. ugyanis gyűjtötte a titkokat.

- Tessék gyorsan mondani! - sürgette Poldi nénit. - Hol lappang?

Poldi néni jelentőségteljes pillantást vetett Kamilla kisasszony ajtajára.

- Ma éjjel lépteket hallottam az udvarról. De nemcsak lépteket, hanem kulcszörgést és sírást! A kulcsokat csak Kamilla kisasszony zörgethette, de vajon ki sírt?

Dezső bácsi elgondolkozott.

- Az nem lehet, hogy Kamilla kisasszony zörgetés közben még sírt is?

- Az nem lehet - mondta Poldi néni. - Mert Kamilla kisasszony zörgetés közben valamit suttogott annak, aki sírt. Nem mertem lámpát gyújtani, mert ha éjszaka lámpát gyújtok, az én drága Poldim azonnal öltözködni kezd, és munkába indul.

Misu megpróbált Kamilla néni ablakán belesni. Leselkedni csúnya dolog, és Misu igazán megérdemelte, hogy ne lásson semmit. Nem is látott.

Meg kell adni, ez a titok nagyon jól tudott lappangani. De azután mégiscsak elárulta magát.

Misu az ajtóra tapasztotta a fülét. Hallgatózni is csúnya dolog, és Misu megérdemelte volna, hogy ne halljon semmit.

De mégis egészen tisztán hallotta, hogy valaki sír odabent. Sír? Bög, zokog.

Misu Poldi nénire nézett, Poldi néni Dezső bácsira, Dezső bácsi pedig a kapura, amelyen most lépett be Kamilla néni, kezében a teli tejeskannával.

Óvatosan lépkedett, hogy ki ne lötyögtesse a tejet. Amikor az udvar közepére ért, letette a tejeskannát a sárga kőkockákra, és egyenesen Dezső bácsihoz fordult.

- Milyen jó, hogy látom, Dezső úr! Egy kérésem volna.

- Parancsoljon velem a kisasszony! - mondta az aranykoszorús lószerszámkészítő, és Misu arra gondolt, hogy ezt a Fiatalok sem mondhatják szebben abban a színházban, akár királyok, akár királynők.

- Dezső úr - kezdte Kamilla kisasszony, és hallani lehetett, hogy nyelt egyet -, arra kell kérnem, hogy a jövőben szíveskedjék az önhöz érkező lovakat megkötni. A múltkor ugyanis hallottam egy szomorú esetet, amikor egy őrizet nélkül hagyott ló megrúgott egy illetőt.

- Itt az udvarban? - kérdezte Dezső bácsi felcsillanó szemmel.

- Természetesen nem itt - mondta Kamilla kisasszony -, hiszen éppen az ilyenfajta szerencsétlenségeket szeretném megelőzni, amikor arra kérem, hogy egyetlen ló se kószálhasson itt felügyelet nélkül. Remélhetem, hogy megteszi? - Természetesen, ahogy parancsolja. Ígérem, hogy a kisasszony egyetlen kószáló lóval sem fog az udvarban találkozni.

Az aranykoszorús lószerszámkészítő egyenesen Kamilla kisasszony szemébe nézett, mint aki biztos abban, hogy betartja ígéretét. És ebben Misu is biztos volt, mert tudta, hogy Dezső bácsinak autóbusszal kell a szomszéd faluba átrándulnia, ha lovat akar látni.

- , hát nem rólam van szó! - szabadkozott Kamilla kisasszony, - és mintha mosolygott volna.

De ez azért nem biztos, mert mindenki nagyon izgatott volt, és ilyenkor könnyen képzelődik az ember.

- Hiszen én eddig sem találkoztam egyetlen lóval sem, a lovak bizonyára akkor keresik fel önt, amikor én a Hivatalban vagyok. Hanem most érkezett egy kis vendégem - s a kisasszony

egy könnyed fejmozdulattal a bömbölés felé intett -, akire nagyon kell vigyáznom. El sem mondhatom, hogy mennyire nyugtalanít a gondolat, hogy amíg én a Hivatalban vagyok, addig neki valami bántódása eshet.

- Sose izgassa magát emiatt, Kamilla kisasszony - szólt közbe jólelkűen Poldi néni. - Majd vigyázunk mi a kis vendégére, hiszen itthon vagyunk. Legalább Misunak is lesz egy kis játszótársa, hiszen olyan egyedül van a sok öreg közt szegényke.

Kamilla kisasszony a leander dézsája mellett lapító szürke macskára nézett, aki felborzolt szőrrel, menekülésre készen hallgatta a beszélgetést.

- A macskával nem engedem játszani a gyermeket - jelentette ki ellentmondást nem tűrően.
- A macskák tele vannak kórokozókkal.

- De Misu nem macska - tiltakozott Poldi néni, és a papucs orrát rugdosó, pizsamás Misura mutatott. - Misu kisfiú! - Úgy? - szaladt a magasba Kamilla néni vékony szemöldöke.

- Kisfiúkkal még kevésbé engedem játszani a gyermeket. A kisfiúk mind verekedősek. Különbösen sem hagyhatja el a gyermek a lakást, ha nem tudok rá személyesen felügyelni. Annyi szörnyű dolgot hall az ember.

Ezzel megzörgette kulcsait, jelezve, hogy a szokatlanul hosszúra nyúlt beszélgetést a maga részéről befejezte. Amint becsukódott Kamilla kisasszony mögött a földszint három ajtaja, Dezső bácsi csillapítólag Misu vállára tette a kezét. Nem sok jót olvasott le fogadott unokája arcáról. Tudta, hogy ilyenkor jobb, ha egy szót sem szól a gyerekhez.

De Poldi néni sajnos nem tudta. Gyengéden megsimogatta Misu haját.

- Még hogy te verekedős lennél? Sose törődj vele, Misukám! Kamilla kisasszony nem rossz ember, csak nagyon félős. Folyton tart valamitől, azt hiszi, hogy mindenki rossz. No, fel a fejjel kisfiam!

Dezső bácsi felszisszent. Persze Poldi néni nem tudhatta, hogy éppen ez az, amit nem szabad Misunak mondani. Mert Misu nem szokott sírni akkor sem, ha elesik, és megüti magát, akkor sem, ha ok nélkül megbüntetik, Misu semmikor sem szokott sírni, csak egyetlen esetben. Ha azt mondják neki, hogy fel a fejjel. Olyankor bög.

Most azonban nagyon harcias kedvében lehetett, mert mielőtt kigördült volna szeméből az első könnycsepp, ezt mondta:

- Akkor is kiszabadítom azt a gyereket!

- De előbb öltözz föl - mondta Dezső bácsi, aki nem volt hajlandó tudomást venni Misu könnyeiről. - Bármelyik percben jöhetnek a kutyák. Tudod, hogy ma rád hagyom a műhelyt, mert neki kell látnom a titoknak, másképp nem lesz mit felfednünk. És már csak h at nap van hátra!

Misu szétmaszatolta arcán a könnyeket, és szó nélkül indult fel az emeletre.

Dezső bácsi pedig úgy nézett Poldi néniére, mint az állatidomár a közönségre egy jól sikerült cirkuszi mutatvány után. S Poldi néni visszamosolygott rá.

- Menjen csak nyugodtan, Dezső úr, majd én megvigasztalom a kisfiút - mondta szívből jövően. - Maga olyan jó hozzánk, Dezső úr, igazán nem is tudom, hogyan fogom meghálálni, hogy ilyen jó hozzánk.

Dezső bácsi félrefordult, és olyan morcos képet vágott, mint roham előtt lovas katona korában. Mert Dezső bácsi nagyon keménykötésű ember volt, soha senki nem látta sírni. Sem a borbélynál, sem a fogorvosnál, sem a háborúban. Egyetlen dolog volt, amit Dezső bácsi nehezen bírt száraz szemmel végighallgatni. Azt, hogy ő milyen jó ember.

Úgy vágta be maga mögött a műhely ajtaját, hogy Poldi néni ablakpárkányáról leesett egy cserép begónia.

Misu ezalatt kétszer is fordítva bújt bele a csíkos trikóba, mert olyan erősen gondolkozott. S a gondolkozás mindig elvonta a figyelmét attól, amit éppen csinálnia kellett. Ezért volt az, hogy Misu az oroszlános padon ülve gondolkozott a legszívesebben, ahol nem volt semmi más dolga. Csakhogy most le kellett mennie a műhelybe, mert Dezső bácsi várta, sietnie kellett. Majd odalent végiggondol mindent. Két kutya között.

Hármasával vette lefelé a lépcsőfokokat, és éppen akkor ért le, amikor Kamilla néni - most már kalappal a fején - a Hivatalba indult. Dezső bácsi is elkészült már, most tolt ki a műhelyből Rárót.

Ráró inkább hasonlított egy paripához, mint egy biciklihez, különösen amikor Dezső bácsi huszárosan felpattant a nyergébe és odakiáltott Misunak, hogy:

- Nyiss kaput!

Misu szaladt, és kitérte Ráró előtt a kaput, hogy Dezső bácsi kényelmesen kikarikázhasson az udvarból.

- Aztán vigyázz a házra! - búcsúzott Dezső bácsi. - Igyekszem vissza.

Misu máskor mindig kiállt a kapuba, és Dezső bácsi után nézett, amíg csak Ráró be nem kanyarodott a sarkon. De most beérte azzal, hogy látta Kamilla kisasszony távolodó kalapját. Egy percet sem vesztegetett tovább szaladt vissza az udvarba, egyenesen a földszint három ablaka alá.

A fehér rács mögött mozdulatlanul sárgállott a függöny. Misu füttyült. Egész jól sikerült fütty volt, de a függöny nem mozdult. Sem a második füttynél, sem a harmadiknál.

Misu odament az ajtóhoz, és kopogtatott rajta. Előbb halkán, aztán erősen. Semmi. A csengőt fölösleges volt megnyomnia, tudta, hogy azt Kamilla néni úgysis kikapcsolja.

Visszament az ablakhoz, és a rács mögé nyúlva, óvatosan megkocogtatta az üveget.

Végre megmozdult a függöny s, mintha valaki kikukucskált volna egy hajszálnyi résen.

- Én vagyok! - mondta Misu. - Nyisd ki az ablakot!

A sárga függöny bizonytalanul megrebbent.

- Ne félj, már elment a néni! - kiabálta Misu. - Én vagyok!

- Éppen azért félek! - felelt egy sírós kislányhang. - Menj innen!

Misut elfutotta a pulykaméreg.

- Nahát, azt várhatod, hogy én kiszabadítsalak! Maradj ott, ahol vagy, te...te síróbaba!

Majdnem bögőmasinát mondott. Aztán hátat fordított az ablaknak, és nagy dühösen belerúgott egy cserépdarabba.

- Honnan tudod a nevemet? Ismersz engem? - szólt utána félénken, de sokkal közelebből az előbbi hang.

Misu szeretett volna szó nélkül és hosszú léptekkel keresztülvágni az udvaron úgy, hogy hátra se nézzen. De ebből csak a szó nélkül sikerült.

Egy piros ruhás kislány állt a rács mögött a félig nyitott ablakban, és kíváncsian nézett Misura. Szeplős orra piros volt még a sírástól, és a sok dörgöléstől piros volt a szeme is, de mindez elhalványult a két égővörös copfja mellett. Lehet, hogy nem ő volt a világon a legszebb kislány, de mindenesetre a legpirosabb.

- Persze hogy ismerlek - mondta Misu, mikor végre megjött a hangja. - Hogy is hívnak?

- Hát Síróbabának! - felelte csodálkozva a kislány, és már görbült is le a szája.

- Mindig ennyit bögsz? - érdeklődött Misu.

- Nem mindig, csak ha félek - válaszolta Síróbaba. - De sokszor félek.

- És mitől szoktál félni?

Síróbaba elgondolkozott. - Hát... sok mindentől. Este azért sírtam a vonaton, mert a néni, akire rábíztak, azt mondta, hogy ha nem viselem jól magam útközben, akkor elvisz a kalauz bácsi.

- És elvitt? - kérdezte Misu.

- Nem, mert jól viseltem magam. Aztán mikor megérkeztem akkor azért sírtam, mert Kamilla néni azt mondta, hogy vigyázzak jól a csomagjaimra, mert könnyen elemelik. És én félek a tolvajoktól. Aztán jött egy hordár bácsi, aki segített nekünk hazáig hozni a nagybőröndöt, és én már abba is hagytam volna a sírást, ha a hordár bácsi nem mondja, hogy odaad a szenesembernek, ha nem hagyom abba. És hogy a szenesember levisz a pincébe a patkányok közé, és még meg is mutatta a pincét, és igazán ült benne egy szenesember! Egészen fekete volt. És akkor én már úgy sírtam...

Mindjárt be is akarta mutatni. De Misu nem hagyta.

- Biztos vagy benne, hogy a pincében ült?

- Persze hogy biztos! Még éjjel is a szenesemberről álmodtam, aki bezárt a pincébe a patkányok közé.

- És volt lent szén is? - érdeklődött Misu.

- Nem, azt hiszem, nem. Legalábbis arra nem emlékszem - ráncolta a homlokát Síróbaba. - Aztán reggel meg azért sírtam mert Kamilla néni elmesélte, hogy mit mondott a rádió.

- El ne felejtsd, hogy mért sírtál - szólt közbe Misu, aki kezdte úgy érezni magát, mint amikor Dezső bácsi sokáig mesélt a lovakról. - Mindjárt visszajövök.

És beszaladt Poldi nénihez a konyhába.

- Milyen a kis vendég? - nézett fel rá Poldi néni egy fokföldi ibolyából.

Misu vállat vont.

- Piros és sír. De azért pirosabb, mint amennyit sír - tette hozzá, mert igazságos gyerek volt. Aztán leült a legyezőpálma alá a hokedlira, és nehezen palástolva büszkeségét, azt mondta:

- Eszembe jutott egy jó erőben lévő fiatalember. Egészen jó erőben van.

- A titokhoz? - örült meg Poldi néni. - Nahát, a legjobbkor! Mondjad gyorsan!

Misu előbb körülnézett a konyhában, de mivel nem látott senkit, megmondta:

- Oszkár bácsi.

- Hát nem ment szabadságra? - csodálkozott Poldi néni.

- Nem - rázta a fejét Misu. - Éjjel itt aludt a pincében. Biztosan várja a szenet.

- Hogy te milyen okos gyerek vagy! - ámuldozott Poldi néni.

- Csinálok neked egy lekváros kenyeret.

Misu csuda jókedvűen szaladt vissza Síróbabához, aki türelmesen várt rá a fehér rács mögött.

- Mondhatom, hogy mitől félted? - kérdezte, ahogy meglátta Misut. - A rádió azt mondta reggel, hogy leszakadt egy híd, meg kigyulladt egy ház, és elraboltak egy gyereket: Arra gondoltam, hogy biztosan a szenesember rabolta el. És akkor úgy elkezdtem sírni mert hátha egyszer engem is elvisz!

Poldi néni, kezében két hatalmas lekváros kenyérral most lépett ki a konyhából. Az egyik kenyeret Síróbaba felé nyújtotta. Akkor volt, hogy csak lapjával fért be a fehér rács között.

- Fel a fejjel, kislányom, egyél! Azért sírsz annyit, mert olyan sovány vagy.

Misu megint valami gyanús kaparást érzett a torkában, ezért gyorsan beleharapott a másik lekváros kenyérbe.

- Síróbaba azt gondolja - mondta teli szájjal, pedig úgy nem illik beszélni -, hogy Oszkár bácsi el fogja őt vinni.

- Oszkár? - csodálkozott Poldi néni. - Hát honnan ismeri ez a kislány Oszkárt?

- Csak látásból ismeri - folytatta Misu -, de megígérték neki, hogy el fogja vinni. Mit tetszik gondolni, elviszi? Poldi néni rámosolygott Síróbabára. - De ahhoz ám nagyon jónak kell lenned! Másképp nem visz el az Oszkár bácsi! Igaz, Misu? Téged se akart elvinni.

- Ki az az Oszkár bácsi? - kérdezte gyanakodva Síróbaba.

- Hát a szenesember - válaszolta vidáman Misu. - Aki lent ül a pincében, és fekete.

- A szenesember, jaj, a szenesember! - Síróbaba úgy rázendített a sírásra, hogy Poldi néni nem győzte vigasztalni. - Csak nem félsz tőle? No de ilyet! Majd én elviszlek egyszer hozzá vendégségbe, meglátod, milyen jó lesz.

A piros kislány erre toporzékolni kezdett ott fenn az ablakpárkányon, aminek csak egy haszna volt: kiderült, hogy a cipője is piros.

- Megmondta Kamilla néni, ne álljak szóba senkivel! Hogy mindenki rossz!

Talán mást is mondott volna, de csuklani kezdett. gy aztán lemászott az ablakból, és összerántotta a függönyt.

- Én igazán örülök annak, hogy egy kis élet van végre ebben a csendes házban - nézett utána Poldi néni -, de azért nem bánám, ha inkább nevetne ez a lány. Te érted, hogy mért sír folyton?

Misu elhúzta Poldi nénit a rácsos ablak közeléből, hogy elmondhassa neki; amit Síróbabától hallott. És kérdezni is akart valamit, de alighogy belefogott, megérkezett az első kutya. Aztán a második, aztán a harmadik. Sehogy sem lehetett nyugodtan beszélgetni.

Poldi néni mindig újra megcsodálta, hogy milyen nagyszerűen ért Misu a kutyákhoz. Először az új pórázzal a kezében kergetőzött velük az udvaron, s a kutyák mindenáron el akarták tőle venni. Misu nehezen hagyta magát megfogni, de a végén jutalmul rájuk csatolta az új pórázt, ami fogócskával sem került többbe, mint anélkül. Nem csoda, hogy a kutyák között hamar híre futott, hogy mennyivel jobb Misutól pórázt venni, mint Dezső bácsitól. Ezen a délelőttön is egymásnak adták a kutyák a kilincset. Misu alig tudta Poldi néninek elmondani, hogy mért sír annyit Síróbaba. Azért, bármennyi kutya jött is, csak sikerült megkérdeznie, amit sehogy sem értett:

- Mért fél Kamilla néni mindenkitől? Én még ilyen nénit nem láttam! Mért hiszi azt, hogy az emberek mind rosszak?

- Talán azért - válaszolta Poldi néni -, mert a Pagobajban levélolvasó. Attól lett ilyen félős.

- Mi az a Pagobaj? - kérdezte Misu.

- Rövidítés - mondta Poldi néni, és akkor, sajnos, megint abba kellett hagyni a beszélgetést, mert megjött a bulldog, aki mindennap szétrágta a pórázát, hogy Misuval fogócskázhasson egy kicsit.

Játékos kutya volt és nagyon ragaszkodó. A gazdája már nem is jött vele, a bulldog maga hozta a szétrágott pórázát a szájában, és csak egy félórás kergetőzés után adta oda Misunak. A bulldog gazdája már többször megköszönte Dezső bácsinak, hogy Misu ilyen fáradhatatlanul kergetőzik az egyébként hízásra hajlamos kutyával. Meg is köszönhette, mert ebben a kergetődzésben még Misu is kifáradt.

A bulldog után rögtön kitette a műhely ajtajára a táblát, hogy Ebédszünet, és szaladt át Poldi néni konyhájába. Poldi néni két lekváros kenyérral várta, s így az ebédszünet tulajdonképpen igaz is volt. S mire elfogyott a két lekváros kenyér, Misu azt is megtudta, hogy a Pagobaj a Központi Panasz -, Gond - és Bajbejelentő Hivatal, ahová az emberek csak akkor fordulnak, ha bánatosak, szomorúak, bosszúsak, mérgesek dühösek, és ilyenkor panaszkodnak, árulkodnak, feljelentenek, és elégtételt követelnek.

Mennyivel könnyebb a gyerekeknek a dolga! Ha valami bajuk van, akkor vagy a mamájukhoz szaladnak, vagy sírni kezdenek, hogy meg foglak mondani a tanító néninek. Esetleg még egyszerűbben intézik el a dolgot. Már aki verekedős.

De a felnőttek nem szaladhatnak máshová, csak a Pagobajba és oda is csak írásban lehet szaladni, ezért aztán a Pagobajba külön postautó szállítja a napi panaszos leveleket.

És ezt a sok levelet mind Kamilla néni olvassa el, mert valakinek csak el kell olvasni, ha már megírták. Aztán azoknak a leveleit, akik valamilyen ügyben segítséget kérnek a Pagobajtól, Kamilla néni továbbadja, azokét pedig, akik éppen csak el akarták panaszolni bújukat-bajukat, elintézi maga.

Kamilla néni délután háromtól ötig sírdogál ezeken a leveleken, de néha még túlóránia is kell.

Misu olyan csöndesen ült a legyezőpálma alatt a hokedlin, mintha az oroszlanos padon gondolkozna. Még a lábát sem lóbálta.

- És miről panaszkodnak az emberek annyit, hogy naponta tele lesz vele egy autó? - kérdezte végül.

Ezt Poldi néni sem tudta, mert nem volt panaszkodós természet, de azért megpróbált visszaemlékezni arra, amit hallott.

- Hát arról, hogy öregek, betegek, hogy becsapta őket a boltos, hogy elszakadt az új cipőjük, hogy nem állt meg a villamos a megállóban, hogy elcsavargott a macskájuk, hogy nem jár a liftjük, hogy összevesztek a szomszédjukkal, hogy betörték a gyerekek az ablakukat...

Ennél több baj nem jutott Poldi néni eszébe, de Misunak ez is elég volt. Majdnem olyan szomorú arcot vágott, mint Kamilla néni. És mekkorát sóhajtott! Valószínűleg a sok panaszkodó ember bújára-bájára gondolt, de csak annyit mondott:

- Tessék a Síróbabának is egy lekváros kenyeret csinálni. Aztán fogta a kenyeret, és megállt Kamilla néni ablaka alatt. Síróbaba még mindig csuklott odabent.

- Még mindig csuklasz? - szólt be Misu, amikor már nem bírta tovább hallgatni.

- Még mindig - csuklotta Síróbaba.

- És meddig szoktál? - kérdezte Misu.

Síróbaba most odajött az ablakhoz, de nem állt fel a párkányra, csak éppen kinézett a függöny mögül.

- Amíg abba nem marad - mondta.

- Jó, akkor megvárom - egyezett bele Misu, és benyújtotta Síróbabának a kenyeret. - Edd meg.

Síróbaba megette a kenyeret, és abbahagyta a csuklást. Úgy látszik, nem tudott egyszerre csuklani és enni.

- Gyere ki az udvarra! - hívta Misu a kislányt.

- Nem szabad - rázta Síróbaba azt a piros fejét. - Kamilla néni bezárta az ajtót, és beletette a kulcsot egy borítékba, amit leragasztott. Azt mondta, hogy csak akkor vehetem elő, ha tűz üt ki a lakásban, vagy reng a föld vagy ilyesmi. - És ha csak árvíz lesz? - érdeklődött Misu.

- Azt nem mondta - gondolt utána lelkiismeretesen Síróbaba.

- Szóval nem jössz? - Misu nagyot sóhajtott. - Kár, pedig elmondtam volna neked egy titkot. S hogy a kislány erre sem mozdult, Misu hátat fordított az ablaknak.

- Különben jobb is, ha kevesebben tudják. Akkor többet ér - mondta, és elindult a kapu felé.

- Nagy titok? - kiabált utána Síróbaba.

- Hű, de mekkora! - szólt vissza Misu, de csak félvállról, mert valóban kiment a kapun.

Azért ment ki a kapun, mert a titokról eszébe jutott Oszkár bácsi meg az, hogy talán sikerül még egy titkot összehozni. Mert micsoda titokgyűjtemény az, amiben csak egy titok van?

Misunak szerencséje volt, mert Oszkár bácsit még lent találta a szenespincében. Menni készült, de ahogy meglátta Misut, mindjárt meggondolta magát, és előhalászta a sarokból a táblát, amin ez állt:

Egy óra ebédidő nekem sokat kell ennem

Kiakasztotta az ajtóra, aztán hellyel kínálta vendégét. Misu nem sokat kertelt, a közepén kezdte:

- Kamilla nénihez jött egy kislány. És folyton bög, mert fél. Tegnap azzal ijesztgették, hogy Oszkár bácsi elviszi őt. Oszkár bácsi megtömte a pipáját, és rágyújtott.

- Képtelenek leszokni róla - csóválta a fejét. - Mintha egy szenesember nem cipelne amúgy is eleget. Némelyik elvárná, hogy még a gyerekét is én vigyem el, ha ő már nem bír vele. Még mit nem!

A pipa ingerülten pöfögött.

- Kíváncsi vagyok rá, hogy hova vinném azt a sok gyereket! A szenespince, az nem óvoda, otthon meg örülünk, ha kettesben valahogy elférünk a mamámmal.

- Nincs Oszkár bácsinak véletlenül valami gondja? Vagy panaszja? Amivel a Pagobajhoz lehetne fordulni? - kérdezte reménykedve Misu.

- Hát van éppen - mondta a szenesember. - Például ez a pipa nagyon rosszul szelel. Csakhogy nem szeretek sehová se fordulni. Egyszerűbb, ha kipucolom. De mi dolgod neked a Pagobajjal?

- Hát arra gondoltam - bökte ki Misu -, hogy meg kellene Oszkár bácsinak ismerkednie Kamilla nénivel meg Síróbabával. Azt a lányt hívják így, aki folyton bög. Mert akkor nem félne Oszkár bácsitól. De Kamilla nénivel csak úgy lehet megismerkedni, ha panaszkodik neki az ember. Mert akinek nincs semmi baja, azzal nem áll szóba. És akinek van baja, annak is előbb le kell írni, hogy ő elolvashassa. Tessék már kitalálni valami bajt, amit meg lehetne neki írni! Valami jó nagy bajt!

Oszkár bácsi elgondolkozott. Nem volt éppen gyors észjárású ember, de annál alaposabb. Misu már öt szúnyogcsípést felvakart a lábán, mire Oszkár bácsi megszólalt:

- Sajnos, semmi baj nem jut eszembe. De ha akarod, megkérdezem a mamámat. majd kitalál valamit.

Misu megnyugodott, mert ismerte Bertamamát. Igaz, hogy csak kétszer találkozott vele: először a szenespincében, amikor Bertamama elhozta az uzsonnát, amit Oszkár bácsi otthon felejtett, másodszor meg akkor, amikor vendégségben voltak Oszkár bácsiéknál.

Misu nem szerette az olyan öreg néniket, akik úgy versenyeznek a gyerekekkel, hogy szántszándékkal hagyják őket nyerni. De Bertamama nem ilyen néni volt.

Stopperórás málnaszörpzivó versenyre hívta ki Misut, és másfél poharas elsöprő győzelmet aratott fölötte. Az eredmény pontosan három és fél pohár: két és fél pohár lett Bertamama javára.

- Másra nincs szükséged? - kérdezte Oszkár bácsi. - Csak bajra?

És milyen jó, hogy megkérdezte! Misunak mindjárt eszébe jutott a titok meg az, hogy be kell Oszkár bácsit is avatni.

Előbb felszaladt a pincelépcsőn, megnézte, hogy jól be van-e csukva az ajtó, aztán a szenesember fülébe súgta a titkot.

- Nagyon szívesen - csapott Misu vállára Oszkár bácsi. - Hát mért is nem szóltatok hamarabb? Már indulok is, és hazazargatom szegény Dezsőt!

Amilyen nagy darab ember volt Oszkár bácsi, olyan fűgén mozgott. Most is olyan váratlan lendülettel húzta ki a szénkupac közepéből a lapátot, hogy a szétguruló szénnel együtt Misu is a földre csúszott.

Aztán megfordította a kilincsre akasztott táblát. Egy pillanatig gondolkozott, majd szép nagy betűkkel ráírta a hátsó oldalára:

Elmentem dolgozni!

Misu pedig, mint aki jól végezte dolgát, szaladt haza. A kapualjból olyan volt a sárga kőkockás udvar, mintha egy nagy látcsövön át nézné az ember.

Síróbaba még mindig ott állt az ablakban, és Poldi nénit hallgatta, aki a lócán ülve beszélt hozzá:

- Nem zárnak azok senkit be, kislányom, illetve csak az ajtót, de többnyire azt is nyitva felejtik, hát nem láttad, hogy milyen rohanóság?

Ebből mindjárt lehetett tudni, hogy a Fiatalokról van szó, akik nyilván most viharzottak le az emeletről.

Misu nem ment oda a beszélgetőkhöz, szép csöndesen föllopakodott a kapualjból a lépcsőfordulóba. Nagyon vágyott már az oroszlanos pad után. Nem csoda, az elmúlt héten összesen nem akadt annyi gondolkoznivalója, mint ma. Ugyan mit fog kitalálni Bertamama? Jaj, csak eszébe jutna valami jó nagy baj, amire Kamilla néni is ráharap! És sikerülne őket összebarátkoztatni! Hogy ez a buta Síróbaba ne féljen többé se Oszkár bácsitól, se mástól.

Se írni, se olvasni nem lehet olyan gyorsan, amilyen gyorsan Misu gondolkozott. Holnapra meglesz a második titok is, s ki tudja, ahol két titoknak van hely, ott elfér egy harmadik is.

A nagy gondolkozásnak Ráró rekedt csengetése vetett véget, s Misu látta a kitört ablakon át, hogy Dezső bácsi bekarikázott az udvarra. Poldi néni lelkendezve szaladt elé.

- Hogy maga milyen áldott jó ember, Dezső úr! - kiáltotta már messziről, amitől Dezső bácsinak azonnal emberevő kedve támadt.

- Hol csavarog megint az a haszontalan? Csak kerüljön a szemem elé! - mennydörögte, és nagy dühösen lecibálta a műhelyajtóra akasztott táblát.

Alig várta, hogy belül kerüljön az ajtón, de akárhogy is igyekezett, Síróbaba megállította.

- Jaj, ne tessék bántani azt a fiút! nem rossz! - zokogta.

És annak a fiúnak az oroszlanos padon menten fülíg szaladt a szája. Száguldott is le a lépcsőn, s majd kidöntötte a műhely- ajtót, amely mögött a félelmetes Dezső bácsi csapkodott, mennydörgött. Hadd lássa Síróbaba, hogy ő milyen bátor! Még az sem baj, ha kicsit aggódik érte.

Dezső bácsi azonban tüstént abbahagyta a csapkodást, mihelyt meglátta Misut.

- Ebédeltél? - kérdezte aggódva, mert Misuról eszébe jutott, hogy mindig is ilyen unokára vágyott, és hogy egy nagypapának gondoskodnia kell az unokájáról.

Misu bólintott, és Dezső bácsi, aki lovas katona kora óta hideg kosztoson élt, arra gondolt, hogy persze, biztosan hagyott itthon pénzt, és megmondta a gyerekeknek, hogy menjen el a vendéglőbe ebédelni, csak aztán kiment a fejéből az egész.

- És mit ebédeltél? - érdeklődött, mert most már az is eszébe jutott, hogy a gyerekeket nem árt ellenőrizni.

- Amit szoktam - mondta Misu, és ez igaz is volt, mert tegnap is lekváros kenyeret ebédelt. Poldi néni ugyanis, hogy ne kelljen a pálmákat gyakran bolygatnia, csak szombaton és vasárnap főzött. De akkor mindenkinek.

Dezső bácsi ezek után nyugodt lelkiismerettel hallgatta végig Misu hadarását a Pagobajról, a szenesemberről, a kutyákról meg mindenről, ami történt. És nem fukarkodott a dicsérettel.

- Micsoda ügyes unokám van nekem! - mosolygott Misura, és ez nem olyan volt, mint a fel a fejjel, ettől nevetni kellett, akár akart az ember, akár nem.

Misu kiszaladt az udvarra, hogy jókedvéből Síróbabának is jusson. A kislány még mindig ott állt az ablakban, és a kaput leste. Kamilla néninek már itthon kellett volna lennie, de ma késett.

- Én már az első nap is szerettem itt lenni - kezdte a beszélgetést Misu. - Nagyon jó, régi ház ez, majd meglátod. Síróbaba nem válaszolt.

- Csak főzni nem szeretnek benne - folytatta Misu. - Lehet, hogy én szakács leszek, ha megnövök. Vagy detektív.

- Te a kutyáktól se félsz? - kérdezte Síróbaba, de most már nem a kaput nézte.

- Én is szeretek játszani, meg a kutyák is szeretnek játszani - mondta Misu. - És biztosan te is szeretsz játszani. Síróbaba bólintott, aztán olyasmit mondott, aminek semmi köze sem volt a kutyákhoz:

- A fiúkról is azt mondják, hogy verekedősek, pedig...

- Pedig? - kérdezte Misu, de Síróbaba nem folytatta. Poldi bácsi lépett be a kapun, és már a kapualjból szép jó estét kívánt mindenkinek.

Nemsokára ott ültek mindnyájan a lócán, éppúgy, mint tegnap vagy tegnapelőtt, azzal a különbséggel, hogy most egy nagyon piros kislány bámulta őket Kamilla néni ablakának rácsai mögül. S mintha Misu is fél szemmel a kislányt nézte volna, amikor Poldi bácsi belekezdett, hogy mindenütt jó, de legjobb itthon.

Pedig ma kétszer is el kellett mondania, mert Kamilla kisasszony éppen a zöld gyep emlegetésekor futott be, kipirulva, kezében két bevásárlószatyorral. Amikor meglátta az ablakban Síróbabát, csak azért nem csapta össze ijedtében a kezét, mert mindkettő tele volt.

- Jaj, hogy erre nem gondoltam! Hogy is nyithattad ki az ablakot?! Hát megfázol ott, és bemennek a legyek, a pókok, a szúnyogok! Várj csak, majd elmesélem neked, hogy milyen beteg lett egyszer egy néni a pókcsípéstől! Zörgött a kulcsesomó, és a földszint három ajtaja-ablaka bezárult. Misu keresett egy picit pókot Poldi bácsiék repkényének levelei között, és odasúgta neki:

- Ne törődj vele!

A lócán újra elhangzott a mindenütt jó meg a szép zöld gyep, de összenézésre már nem került sor, mert Poldi bácsi mindjárt előhozakodott a nagy újsággal, hogy holnapra magához rendelte őt a főparkigazgató.

A főparkigazgatónak ugyanis az volt a szokása, hogy minden nyugdíjba készülő dolgozóval megismerkedett azért, hogy eléggé tudja sajnálni, hogy most már el kell búcsúznia tőle.

Poldi bácsi tudta, hogy a főparkigazgató ilyenkor mindenkitől megkérdezi, hogy van-e valami kívánsága, amit teljesíthetne. Akár a mesékben.

Csak annyiban különbözött ez a kérdés a mesebelitől, hogy itt nem illett semmilyen kívánsággal előhozakodni, mert a főparkigazgató úgymint mindenkinek egy kerti törpét ajándékozott nyugdíjba vonulása alkalmából.

De nem akármilyen kerti törpét, hanem szép nagyot, és a talpára rá volt írva, hogy hány éves hűséges szolgálata jutalmául. Poldi bácsinál negyvenkét év lesz ráírva, de sajnos, az sem fog látszani, mert a kerti törpét ritkán állítják a fejére.

Poldi néni nagyon izgatott lett a hírről, és szaladt kivásalni Poldi bácsi díszgyenruháját.

Dezső bácsi pedig bement a műhelybe pórázni fanni, így Misu kettesben maradt a lócán Poldi bácsival.

Igazán furcsa, hogy az ember csak végighallgatni unja többször ugyanazt a történetet, de elmesélni nem unja, sőt minél többször meséli el, annál jobban tetszik neki.

Így volt vele Misu is, mert alig várta, hogy Poldi bácsinak elmondhassa, amit Síróbabáról, Kamilla néniről meg a Pagobajról megtudott.

Borzasztó fontos dolog állhatott a levélben, ez abból is látszott, hogy a borítékra nem ragasztottak bélyeget.

Az viszont nem látszott, hogy a postást a szenesember várja kint a kapu előtt. Csak a díszgyenruhás Poldi bácsi látta, aki éppen akkor indult munkába.

Rá is köszönt a szenesemberre, mert nem bánta volna, ha Oszkár megkérdezi tőle, hogy ugyan hová igyekszik ilyen ünnepi díszben. Akkor elmondhatná a főparkigazgatót, és talán szót ejthetne a titokról is, amit tegnap este óta egyes-egyedül hordozott, és még Poldi nénivel sem osztott meg. Csak az tudja, hogy ez milyen nehéz, aki próbálta. A szenesember is nagyon megörült Poldi bácsinak, mert alig várta, hogy valaki megkérdezze tőle: mit keres itt ilyen korán reggel? Akkor ugyanis elmondaná, hogy a postást várja, aki első szóra vállalta, hogy kézbesít Kamilla néninek egy levelet. Poldi bácsi erre biztosan megkérdezné, hogy ugyan miféle levelet.

De Poldi bácsi egyáltalán semmit sem kérdezett. Csak várakozóan nézett Oszkára. És Oszkár sem kérdezett semmit Poldi bácsitól. Némán szorongatták egymás kezét.

- Hát akkor minden jót! - adta föl a reményt Poldi bácsi.

- Minden jót! - visszhangozta éppolyan szomorúan Oszkár. És úgy váltak el, hogy mindegyik tovább őrizte a maga titkát. Persze, mert Misu még mindig aludt, és így nem volt, aki a titkok után szaglásszon.

Pedig már Síróbaba is szorgalmasan sírdogált, egyszóval mindenki talpon volt a házban.

Kamilla néni ma olyan sietősen távozott - kalappal a fején -, hogy kis híján karambolozott a szürke macskával, aki elszámította magát, és rosszkor kanyarodott ki a lépcsőházból.

- Sicc! - szólt rá Kamilla néni, és a szürke macska ebből megérthette, hogy azért semmi sem változott.

Dezső bácsi a szenespincében tárgyalt Oszkárral. Hogy aztán a régi titokról folyt a szó vagy az újról, ezt nem lehetett tudni, mert nagyon vigyáztak, hogy senki meg ne hallja.

De valamiben megállapodhattak, mert Dezső bácsi áthozott a műhelybe egy nagy dobozt, amit gondosan becsomagolt újságpapírba. Azt sem lehetett látni, hogy milyen doboz, azt meg egyenesen lehetetlen volt kitalálni, hogy vajon mi van benne.

Poldi néni feltűnően szórakozott volt ezen a reggelen. Már másodszer locsolta meg az ablakpárkány virágait, és kis híján Síróbabát is meglocsolta, mert az is olyan piros volt, és az ablakpárkányon kuporgott. Hiába, nagy nap ez a mai! Poldi néni igazán szívesen szorgoskodott a konyhában meg a virágai között, de ma azért sajnálta, hogy neki sosem volt állása, és így nem is mehet nyugdíjba. Gondolatai a főparkigazgatónál jártak, és azon töprengett, hogy vajon mit tesz Poldi bácsi, ha a főparkigazgató mondjuk szivarral kínálja.

Poldi bácsi ugyanis nem dohányzott. Síróbaba megpróbált Poldi nénivel beszélgetni mert borzasztóan unatkozott ott az ablakpárkányon.

- Tetszett hallani, hogy kiraboltak egy bankot? - kérdezte.

- Annyi baj legyen, kislányom - válaszolta Poldi néni, aki éppen azon töprengett, hogy mekkora lehet egy kerti törpe.

Így aztán Síróbaba már nem mert azzal előhozakodni, hogy egy vonatszerencsétlenség is történt, pedig Kamilla néni, bármennyire sietett is, beszámolt neki a legfrissebb szerencsétlenségekről. Persze csak úgy kutyafuttában.

A legnagyobb újságot azonban úgysem mesélte volna el Poldi néninek Síróbaba. Azt a fiúnak tartogatta, aki még mindig nem jött le az emeletről.

Síróbabának már megfájdult a nyaka, olyan sokáig nézett fölfelé.

S amikor végre hallani lehetett, hogy az a fiú, az emeletről, szalad már le a lépcsőn, abban sem volt sok köszönet, mert Dezső bácsi mindjárt nyakon csípte, és bezárkózott vele a műhelybe. Sőt Poldi nénit is odahívták.

Síróbaba most a műhelyajtót nézte, és nagyon boldogtalan volt. Kamilla néni ugyan megmondta, hogy ne álljon szóba senkivel mert az emberek rosszak, de arról nem esett szó, hogy mit tegyen akkor, amikor az emberek nem akarnak vele szóba állni. Úgy látszik, valóban rosszak. És Síróbaba ettől olyan szomorú lett, hogy még a sírástól is elment a kedve.

Pedig biztosan nem gondol ilyen rosszat az emberekről, ha sejti, hogy mért zárkózott be Dezső bácsi Misuval, Poldi nénivel meg a nagy dobozzal a műhelybe.

Ott ugyanis egy vadonatúj titok körvonalai kezdtek kibontakozni abból az újságpapírba csomagolt dobozból, amit Dezső bácsi éppen felbontott.

Ezer darab szalmaszál volt benne, mind az ezer hófehér selyempapír tasakba bújtatva. Hogy éppen ezer, azt a dobozról lehetett leolvasni, mert úgy ránézésre inkább többnek tűnt.

- Nincs sok időnk - mondta Dezső bácsi, és most igazán látszott rajta, hogy mint hajdani lovas katona megjárta egy-két háborút, és ért a haditervekhez. - A feladat az, hogy a szalmaszálakon középpüzt egy-egy lyukat fúrjunk. Természetesen keresztbe, mert ho szában amúgy is lyukas.

Ezzel fogott egy szalmaszálat, és egy jó nagy tűvel keresztülbökte. A szalmaszál hosszában kettéhasadt.

Mást talán elkeserített volna a kudarc, ám Dezső bácsi fogott egy másik szalmaszálat, s azon a bicskája hegyével fúrt lyukat. Előbb jobb oldalt, aztán bal oldalt. A szalmaszál nem hasadt ketté.

Dezső bácsi felmutatta a most már nemcsak hosszában, hanem keresztbe is lyukas szalmaszálat.

- Világos? - kérdezte.

Hát elég világos volt, de Misu azért megkérdezte, mert neki a legvilágosabb dolgokról is akadt mindig kérdeznivalója:

- És ez az egész mire jó?

- A Bertamama-féle titok lényege az - magyarázta türelmesen Dezső bácsi -, hogy a szalmaszálakat egy keresztbe fűrt lyukkal használhatatlanná tegyük. Ha ugyanis nemcsak hosszában lyukas egy szalmaszál, hanem keresztben is, akkor nem lehet rajta keresztül kiszívni a pohárból a málnaszörpöt.

- És mire jó az, ha egy szalmaszállal nem lehet kiszívni a pohárból a málnaszörpöt?

- Az egyetlen dologra jó, hogy Bertamamának legyen oka panaszra - válaszolta Dezső bácsi -, másra, azt hiszem, nem. Bertamama már meg is tette panaszát, most már rajtunk a sor, hogy délutánra legyen elegendő ok is. Legalább száz szalmaszálat kell keresztbe kilyukasztanunk, mert néhány darab használhatatlan szalmaszálért igazán szégyen volna Kamilla kisasszonyt Bertamama lakására fárasztani.

- Hát odafárasztjuk? - csillant fel Misu szeme.

Dezső bácsi fogadott unokájára mosolygott.

- Mi megteesszük a magunkét. Reméljük, oda is fárad. A kilyukasztott szalmaszálakat te fogod elvinni Bertamamához, mert Oszkár bácsi csak akkor megy haza, ha Kamilla kisasszony már náluk van.

- És mi lesz közben a mi titkunkkal? - kérdezte Poldi néni, akinek most is Poldi bácsin járt az esze.

- Oszkár ma befejezi a munkát, és holnap elkezdjük a szállítást. A szenespincében raktározzuk el a titkot. Oszkár megígérte, hogy holnapra ragyogóan kitakarítja a pince egyik sarkát.

- Milyen jó fiú ez az Oszkár - mondta ellágyulva Poldi néni. - Hogyan is tudom majd meghálálni a jóságát? - Meghívjuk majd őt is a titok felfedésére! Bertamamával együtt!

Misu gyakran fején találta a szöveget, most is ez történt.

- Persze hogy meghívjuk - örvendezett Poldi néni. - Jaj, csak már ott tartanánk!

De hát addig még sok szalmaszálat kell keresztbe kilyukasztaniuk, ezzel Poldi néni és Misu egyaránt tisztában volt. Poldi néni mindjárt hozzá is látott a munkához, de Misu előbb kiszaladt az udvarra, hogy megnézzze, mi van azzal a lánnyal.

Mindjárt látta, hogy legfőbb ideje azt a lányt megnézni. Mert hiába volt éppolyan piros, mint tegnap, valahogy mégis hervadtabban üldögélt az ablakpárkányon. Csak nézett maga elé, mintha észre sem vette volna Misut.

- Csak nem csípett meg egy pók? - kérdezte Misu, de Síróbaba csak a fejét rázta.

- Nem is sírtál még ma? - érdeklődött tovább Misu, mert nem tetszett neki ez a nagy némaság.

- Valahogy ma nincs kedvem - szólalt meg végre Síróbaba olyan szomorú hangon, hogy Misu szíve összeszorult.

- De azért, ugye, nem vagy beteg?

- Egyedül vagyok - mondta Síróbaba, és most nem piros volt a szeme, hanem egészen kék -, és játszani sincs kedvem.

- Elmondjak egy titkot? - kérdezte Misu. - Vagy hozzak egy lekváros kenyeret?

Síróbaba elgondolkozott.

- Előbb kérdezd meg, hogy mi újság. Mert úgy szeretném elmondani.

Misu arra gondolt, hogy az ilyen piros lányok teljesen kiismerhetetlenek. például nem szereti, ha megkérdezik tőle, hogy mi újság, viszont ha nem kérdezik, akkor mindig szívesen elmeséli.

De Misu sokkal különb dolgokat is megtett volna Síróbabáért, hát hogyan kérdezte volna meg, hogy mi újság. Ha éppen ez hiányzik neki.

Síróbaba egészen közel hajolt a rácshoz.

- Kora reggel itt járt a postás, hozott egy levelet. Kamilla néni elolvasta, és azt mondta, hogy borzasztó, ide személyesen kell kiszállnunk.

- És mi volt a levélben? - kérdezte Misu.

- Ezt szeretném én is tudni - ugrott le a párkányról Síróbaba, s már hozta is a levelet, s nyújtotta ki a rácson keresztül. - Kamilla néni azt mondta, hogy olvassam el, de én nem tudom az ilyen írást elolvasni, csak azt, ami nyomtatva van. Olvasd hangosan!

És Misu olvasta:

Igen tisztelt Kamilla Kisasszony! Tudom, hogy az Ön ajtaja minden panaszos előtt nyitva áll. Ezért is merek Önhöz fordulni nagy kéréssel, hogy szíveskedjék engem ma délután otthonomban felkeresni, ha valami borzasztó, példátlan csúfságot akar látni, amit egy 88 esztendőes öregasszonnyal tettek a rossz emberek, hogy megkeserítsék öreg napjait.

Hálás köszönettel

idősb Brenner Oszkárné, Bertamama Új lakótelep, I. tömb, 2. ház, 3. lépcsőház, 4. emelet.

- Szegény néni! - sóhajtotta Síróbaba. - Vajon mivel keseríthették meg annyira, hogy nekünk oda kell szállnunk? - Ide figyelj, Síróbaba - mondta Misu -, én azt hiszem, hogy ti nem fogtok igazán szállni, mert az Új lakótelep gyalog is csak tizenöt percre van innen, és autóbusz is jár oda. Azt csak úgy szokás mondani, hogy valaki kiszáll valahova, hogy ott valamit megnézzen.

- De hiszen ennek semmi értelme! - csodálkozott Síróbaba.

- Hát nem sok - ismerte be Misu. - De tudod, hogy a felnőttek szeretnek mindent másképp mondani.

- Persze hogy tudom. - Síróbaba most már úgy beszélt Misuval, ahogyan csak az egészen jó barátok tudnak egymással beszélgetni.

- Mit gondolsz, az a csúf példa, az nagyon borzasztó?

- Példátlan csúfság - igazította ki Misu, és egyszerre mehetnékje támadt. Hiszen ha tovább beszélget Síróbabával, akkor nem lesz délutánra példátlan csúfság, és fuccs az egész titoknak!

Rohant vissza a műhelybe, ahol Poldi néni és Dezső bácsi szorgalmasan lyukasztgatta a szalmaszálakat.

Nem volt valami szapora munka, és Dezső bácsinak abba is kellett hagyni, mert jöttek a kutyák. De Misu olyan komolyan vette a dolgot, hogy ma még a bulldoggal sem fogócskázott.

Jócskán elmúlt dél, mire Poldi néni letette a hetvenhatodik szalmaszálát, Misu meg a hetvenhetediket.

Most már nyugodtan szünetet tarthattak. Amikor Misu kiment az udvarra, legnagyobb meglepetésére Síróbabát a nyitott ajtóban találta, igaz, hogy a küszöbön belül. Onnan figyelte a szürke macskát.

- Felbontottad a kulcsos borítékot? - ámult el Misu. Furcsa volt a kislányt így a földön állva látni, és nem a magas ablakban.

- Nem kellett fölbontani - magyarázkodott Síróbaba -, tudod, ma reggel Kamilla néni annyira sietett, hogy a vonatkisiklást és a bankrablást is csak reggeli közben mondta el, és a kulcsot is elfelejtette lezárni. Kár, hogy ez a szürke macska kórt okoz, olyan jó volna megsimogatni.

- Csudát okoz kórt - kapta föl a macskát Misu -, én mindennap megsimogatom, és semmi bajom.

De a máskor olyan barátságos szürke macska most kapálózott Misu karjában, és mindenáron vissza akart menni a földre.

- Tedd le, Misukám - szólt rá Poldi néni, aki egy egész tálca lekváros kenyeret hozott. - Nemsokára kiscicái lesznek, és ilyenkor nem szereti, ha fölemelik.

Poldi néni egészen természetesnek vette, hogy Síróbabát kint találja az udvaron. Kezébe nyomott egy lekváros kenyeret, és megkérdezte tőle:

- Mondd, kislányom, te sem tudod, hogy mekkora lehet egy kerti törpe?

Síróbaba véletlenül tudta, mert náluk otthon a szomszédban volt egy, és az éppen akkora, mint ő. Poldi néni alaposan szemügyre vette a kislányt, aztán behívta a szobába.

Poldi néniék nagyszobája a konyhából nyílt, és azért hívták nagyszobának, mert volt egy kicsi is, és ezt a nagyot sosem használták semmire.

Síróbabának előbb meg kellett állnia a szoba közepén, aztán Poldi néni megkérte, hogy menjen kicsit hátrább, aztán kicsit előrébb. Síróbaba szófogadóan lépkedett előre-hátra, amíg Poldi néni rá nem kiáltott:

- Nagyszerű! Ott fog állni!

Aztán elmesélte Síróbabának, hogy Poldi bácsi ma a főparkigazgatóhoz ment díszegyenruhában, és hogy a főparkigazgató egy kerti törpével fogja megajándékozni Poldi bácsit nyugdíjba vonulása alkalmából.

- Mit is írnak a talpára? - fordult Poldi néni Misuhoz.

- Azt írják a talpára, hogy negyvenkét éves hűséges szolgálata jutalmául - segítette ki Misu, és Síróbaba szolgálatkészen felemelte piros cipős lábát.

Poldi néni és Misu egymásra néztek; ekkora talpra bizony még két év sem fér rá, nemhogy negyvenkettő. A kerti törpéknek remélhetően nagyobb a talpuk.

- És ha itt áll majd a kerti törpe, akkor ki tetszik vinni az asztalt? - kérdezte Síróbaba.

Poldi néni kuncogva a szája elé kapta a kezét, szakasztott úgy, mint délutánonként, amikor összenéznek, aztán megkérdezte Misutól:

- Mit gondolsz, tud ez a kislány titkot tartani?

Misu buzgón bólogatott. Hiszen ő is csak azért akarta Síróbabának elmesélni a titkot, mert látta rajta, hogy csuda titoktartó. Mégis szerencse, hogy nem mesélte el, mert abban azért nem volt biztos, hogy Síróbaba azt is titokban tudná tartani, hogy egyszer már elmesélték neki ezt a titkot. Ahhoz túl kicsi.

Poldi néni kiküldte Misut a repkényes ajtó elé őrködni, nehogy valaki váratlanul benyisson, amíg a titkot meséli. Elég sokáig állt ott, mert Poldi néni szerette hosszasan mesélni a titkot, ha már egyszer rászánta magát.

De végre Síróbaba kiszaladt az udvarra.

- Csuda jó titok - mondta Misunak, és egészen piros volt az arca, de nem a sírástól. - Ilyen jó titkot még nem is hallottam.

- Tessék csak becsöngetni!

A csöngetésre belülről bútorhúzogatót lehetett hallani, aztán egy kedves, öreg hang kiszólt:

- Azonnal, kedvesem, csak egy kis helyet csinállok! Hófehér hajú öreg néni nyitott ajtót, már amennyire ezt ajtónyitásnak lehetett nevezni. A keskeny előszobát ugyanis hosszában egy széles pamlag torlaszolta el, s a néni a pamlagon hasalva egy sétabot fogantyújával érte csak el belülről az előszobaajtó kilincsét.

- Kicsit szűken vagyunk - mentegetődzött, amikor Kamilla néniék valahogy benyomakodtak. Egyébként nem látszott rajta, így megkeserítették öreg napjait.

Síróbaba kerekre nyílt szemmel figyelte a hófehér hajú néni, aki fürgén visszakúszott a pamlagról, és a szobaajtó melletti falon meghúzott egy kallantyút. A plafonon egy előszobafogas függött meg egy gyűrűhinta, de csak az előszobafogas ereszkedett le, és közvetlenül előttük megállt.

- Tegyük le a kalapjukat - szívélyeskedett a néni. - Mennyire örülök, hogy eljöttök! Hiába, egy magamfajta öregasszony már nehezen mozog.

A néni visszahúzta az előszobafogast a plafonra, aztán a pamlagra mutatott.

- Ha kényelmetlennek találják a kúszást, lépjenek rá nyugodtan, bár szegény drága dédanyám keze munkája ez a terítő, ami rajta van.

Kamilla néni és Síróbaba óvatosan kúszott végig a pamlagon miközben a néni, mint fürge gyík, besurrant a szobába. Most belülről lehetett bútorhúzogatót hallani.

- Egy pillanat, csak felteszek még egy széket az ebédlőasztalra, mert nem tudtam, hogy ketten jönnek - szabadkozott, aztán valóban kinyitotta a szobaajtót.

Kamilla kisasszony, aki sok szörnyűséget látott már életében, szinte kővé dermedt, ahogy a szobába pillantott.

- ! - Csak ennyit tudott mondani, ahogy végignézett a felébe vágott tálalószekrényen, az egymásra állított régi ágyakon és a kettéfűrészelt, öblös karosszékeken. Aztán a plafonra tévedt a pillantása, amelyet régi festmények, bekeretezett családi fényképek borítottak, alig hagyva helyet a két hatalmas csillárnak és a kanárikalitkának. - Ki csinálta ezt?

- A fiam! - mondta büszkén Bertamama, aki egy sublót tetejére helyezett zsámolyon ült, és vidáman lóbálta a lábát. A sublóra takaros kis létra vezetett föl. - Ugye, milyen ügyesen megoldotta? Egyetlen régi darabtól sem kellett megválnom, amikor ide költöztettek bennünket. Foglaljanak helyet!

Kamilla néni óvatosan leereszkedett az egyik kettéfűrészelt karosszékre, de az csodálatos módon nem borult fel. Síróbaba az ebédlőasztal tetején álló székre telepedett fel, és valahogy egyáltalán nem látszott megrendülni.

- Látná csak a konyhát, kedvesem - mondta Bertamama -, ott még sokkal nehezebb dolga volt az én drága fiamnak. Tudja, a mi régi házunkban szép, tágas konyhánk volt, sok-sok edénnyel, mert én nagyon szeretek sütni-főzni. Csak a konyhakredenc akkora volt, hogy háromfelé kellett fűrészelni, másképp nem fért be ide.

- És mi történt azzal a régi házzal? - kérdezte Kamilla néni, ahogy megjött a szava.

- Hát azt bizony lebontották. Jött egy nagy gép, és bekapta, csak a hűlt helye maradt. Pedig ott született még a dédanyám is. Az, aki olyan szépen kézimunkázott.

- Rettenetes! - sóhajtott együttérzően Kamilla kisasszony.

- Sose bánkódjon, kedveském, hát ez a világ sora. Új, magas házakat kell építeni, hogy mindenki elférjen bennük. Csak nem állhat meg egy lakótelep építése egyetlen régi ház miatt? Hiába, ezt be kell látni.

Kamilla kisasszony most már teljesen megzavarodott.

- Hát nem ezért tetszett nekem írni? Nem ez volna az a borzasztó dolog? - kérdezte bizonytalanul.

- Ez? - legyintett Bertamama, de rosszul tette, mert kis híján leesett a sublót tetejéről. - Amilyen aranykezü barkácmester az én fiam, éppolyan szépen össze fog mindent illeszteni, ahogyan szétszedte. Majd csak sikerül elcserélnünk ezt a lakást egy nagyobbra, az ilyesmiből én nem csinálok gondot. Hanem ha szörnyűséget akar hallani, kedvesem, hát ide figyeljen!

Bertamama lemászott a kis létrán, és áttornászva magát a bútorok között, kihúzta a tálalószekrény egyik fiókját. Poharakat vett elő és egy üveget meg egy tálcát. Kicsit töprengett, hogy hova is tegye, de Síróbaba, aki nagyon készséges kislány volt, segített neki helyet keresni. Talált is, a nagy ebédlőasztal alatt.

- Hát kicsit kényelmetlen lesz - szégyenkezett Bertamama -, csak jönne már a fiam! mindig tud helyet csinálni. Ebben a pillanatban Kamilla néni és Síróbaba szinte egyszerre felsikoltott. Kamilla néni attól ijedt meg, hogy a karosszéke alatt megszólalt a kakukkos óra, Síróbaba pedig attól, hogy az ajtóban megjelent egy hatalmas ember, akit valahonnan ismert. Lehet, hogy csak álmában találkozott vele, de ott biztosan.

A szenesember volt. Első pillantásra megismerte, pedig most nem is volt fekete, hanem rózsaszínű, és szalmakalapot viselt. A gyűrűhintát óvatosan visszaengedte az előszobába, és megemelte a szalmakalapját.

- Csókolom, mama!

- Ejnye, fiacskám - csóválta a fejét Bertamama -, hányszor mondjam, hogy ne a gyűrűhintával gyere, amikor vendégek vannak? Néhanapján te is végigkúszhatsz a pamlagon.

Síróbaba a száját is kítátotta a csodálkozástól, Kamilla néninek meg amúgy is tátva volt.

- Brenner Oszkár vagyok - hajolt meg a szenesember, és kezét csókolt Kamilla kisasszonynak.

Aztán kezét nyújtott Síróbabának. Irtó nagy keze volt, de olyan barátságos.

Amikor feldobálta a fölösleges karosszékeket a felső ágy tetejére, és elővett a kályha mögül egy kisasztalt, amibe csak be kellett csavarni a lábakat, már mindenki becsukta a száját.

Amilyen nagy darab ember volt, olyan könnyedén és finoman csinált mindent.

- Remélem, nem zavartam meg a társalgást - kérdezte roppant udvariasan.

- Nem, fiacskám, dehogyis - nyugtatta meg Bertamama. - Éppen azt a példátlan csúfságot kezdtem mesélni Kamilla kisasszonynak, ami miatt a szememet sem tudom lehunyni, amivel meg akarják keseríteni öreg napjaimat, mert ilyen gonoszok. Kérlek, fiacskám, hozd be a szódát meg a példátlan csúfságot is, ott van alul a konyhakredencben, addig én töltök málnaszörpöt a kedves vendégeknek.

A szenesember bámulatos ügyességgel tette félre útjából a bútorokat, s már nyitotta is az ajtót, amely a konyhába vezetett.

- A beépített teakonyha! - mutatott Brenner Oszkár nem minden büszkeség nélkül az ajtó mögött tornyosodó konyhakredenc-építményre. A három szétfűrészelt rész így egymásra rakva, igazán jól mutatott.

Síróbaba megbabonázva figyelte minden mozdulatát, s elhatározta, hogy akármi is legyen az a szörnyűség, ő akkor sem hunyja be a szemét.

De a szenesember csak szódát meg szalmaszálat vett elő a kredencből. Mást nem.

- Most mindjárt a saját szemével is megláthatja, kedvesem - mondta vészjóslóan Bertamama, és Kamilla kisasszony maga alá húzta a lábát.

- Robban? - kérdezte a szódásüvegre pillantva.

- Dehogy robban! - legyintett Bertamama. - Lyukas! Hallott már ilyet, de őszintén mondja meg, hallott már ilyet, hogy valamennyi szalmaszál lyukas?

Kamilla kisasszony egy percig küszködött magával, majd szemét lesütve mégiscsak megkockáztatta:

- Attól tartok, hogy a szalmaszálak általában lyukasak szoktak lenni. Már amennyire én tudom.

- Hohó, kedvesem! - kiáltotta Bertamama. - Az rendben is van, hogy hosszában lyukas, ha arra gondol, csakhogy ezek a szalmaszálak keresztbe is lyukasak! Ezekkel nem lehet kiszívni a pohárból a málnaszörpöt, de nem ám! Pedig a fiam a megmondhatója, hogy én csak málnaszörpön élek. Én élek-halok a málnaszörpért de csak szalmaszállal.

A szenesember ezalatt kitöltötte a málnaszörpöt, és tálcán körbekínálta. Mindenki kapott mellé egy szalmaszálat is.

- A mama főzi a legjobb málnaszörpöt a világon - emelte magasba poharát Brenner Oszkár.
- Kedves egészségükre! Ezzel egy hajtásra kiitta a málnaszörpöt a pohárból, szalmaszál nélkül.

Bertamama rosszállóan nézett a fiára, aztán kihámozta a szalmaszálat a selyempapír tasakból, és szenvedő arccal szívni kezdte a málnaszörpöt. Kamilla néni és Síróbaba követte a példáját. Amikor a feléhez értek, akkor a szalmaszál mentén finoman bugyborékolni kezdett és kész.

Kamilla kisasszony gondosan megvizsgálta a szalmaszálat. Valóban lyukas volt. Fönt, lent, középen.

- Borzasztó! - mondta.

- Tessék csak megnézni - nyújtotta felé a többi szalmaszálat Brenner Oszkár, csak azt nem lehetett érteni, hogy mért mosolyog olyan boldogan hozzá. - Mind ilyen!

Kamilla kisasszony egy fehér zsebkendőt vett elő táskájából, és gondosan belecsavart néhány szalmaszálat. Ahogy a bűnjeleket szokás.

Síróbaba csalódottan nézett a pohárban maradt málnaszörpre. Mert Bertamama málnaszörpje igazán nagyon jó volt. Lehet, hogy a legjobb málnaszörp volt a világon, bár ehhez a többit is végig kellett volna kóstolni.

A szenesember újra teletöltötte a poharakat, de a fele megint csak a pohárban maradt.

- Hát ezért fárasztottam ide, kedveském - tárta szét a karját Bertamama. - Most a saját szemével látta, hogy mire képes az emberi gonoszság.

- Példátlan! - csóválta a fejét Kamilla kisasszony.

- Jól mondja, kedvesem, példátlan - helyeselt Bertamama, és birsalmasajttal kínálta elszomorodott vendégeit. Ahhoz ugyanis nem kellett szalmaszál, és az is nagyon jó volt.

- Az emberek nagyon rosszak - mondta Kamilla kisasszony. - Erről tudnék egyet-mást mesélni.

És mesélt is, aztán elkérte a málnaszörp meg a birsalmasajt receptjét.

Oszkár bácsi pedig a nyakába ültette Síróbabát, és lakásnéző körsétára indult vele. Megmutatta a plafonon levő képeket, a kanárit, a kredencsel beépített teakonyhát meg mindent.

- Vigyél még! - könyörgött Síróbaba, amikor le akarta tenni és aztán váratlanul Oszkár bácsi fülébe súgta: - Én tudom ám, hogy te vagy a szenesember!

Kamilla néni már szedelőzködni kezdett. Bertamama hálálkodva szorongatta a kezét.

- Köszönöm, hogy elfáradt hozzám, kedvesem, és nagyon örülnék, ha máskor is látnám!

- Feltétlenül eljövök - ígérte Síróbaba legnagyobb örömére Kamilla kisasszony. - Már csak azért is, hogy értesítsem az eredményről. Kézre kell kerítenünk a szalmaszályukasztókat!

- Oszkár, kérlek - szólt oda a fiának Bertamama -, vidd ki kedves vendégeinket az előszobába.

- Ha megengedi - hajolt meg Kamilla kisasszony előtt Brenner Oszkár, és úgy kapta fel, mint a pelyhet.

Az ember azt hinné, hogy Kamilla kisasszony a meglepetéstől szólni sem tudott. De éppen ellenkezőleg. Most jutott eszébe a legfontosabb dolog, amit mind- eddig elfelejtett.

- Hol vették a szalmaszálakat? - kérdezte, amikor szerencsésen átkeltek a pamlagon. - Ezt feltétlenül tudnom kell az ügy érdekében.

Oszkár bácsi, karjában Kamilla kisasszonnyal, Bertamamára nézett.

- Hol is, hol is? - töprengett Bertamama. - Te sem emlékszel, fiacskám? Ejnye, de feledékeny vagyok!

Oszkár bácsinak sem jutott eszébe más, mint hogy végre letegye a földre Kamilla kisasszonyt.

- Ha megengedi, holnap megmondom önnek. A mamának másnapra mindig minden eszébe jut.

Ezzel átnyújtotta Síróbaba piros kalapját Kamilla kisasszonynak.

- , ez a kislányé - mosolygott Kamilla kisasszony, és most biztos, hogy mosolygott, mert hárman is látták. - Én csak feketét hordok.

- Milyen kár! - sóhajtott Brenner Oszkár. - Kegyednek kitűnően állna a piros.

Kamilla kisasszony elpirult, és akkor mindjárt lehetett látni, hogy igazán kitűnően áll neki a piros.

- Holnap az lesz az első dolgom a Hivatalban - ígérte -, hogy a szalmaszálaknak utánanézzek.

És igazán nem ő tehetett róla, hogy nem tarthatta be ígérte. Erről egyedül Poldi bácsi tehetett, aki éppen ez idő tájt érkezett haza, legalább két-három perccel hamarabb a szokottnál.

- Szép jó estét kívánok! - harsogta már a kapuban.

- Csakhogy itt vagy, drága Poldikám! - szaladt eléje Poldi néni. - Már el sem tudtam képzelni, hogy hol lehetsz! Ami nem volt egészen igaz, mert Poldi néni egész nap mást sem tett, mint azt próbálta elképzelni, hogy hol lehet Poldi bácsi. És délutánra már egészen jól ment neki.

- Mindenütt jó, de legjobb itthon - hadarta Poldi bácsi, mert roppant izgatott volt. Dezső bácsi és Misu helyet csináltak neki lócán, és csak úgy lesték a szavát.

Poldi néninek még ahhoz sem volt türelme, hogy leüljön.

- Nos? - sürgette. - Mi volt a főparkigazgatónál? Poldi bácsi nagyot fújt, és most sajnálta csak igazán, hogy nem dohányzik. Az ilyen jelentős pillanatokban ugyanis nagyon jó valamire rágyújtani.

- Lemondtam a kerti törpét - jelentette be végül, anélkül, hogy rágyújtott volna. A hatás azonban így sem maradt el. - Lemondtad? - kapta a szája elé mindkét kezét Poldi néni. - De hát mért mondtad le? Az neked jár negyvenkét év után!

Dezső bácsi is ezen a véleményen volt, és Misu is, csak kicsit halkabban, mint Poldi néni.

De Poldi bácsi csak mosolygott a sopánkodáson.

- Ugyan hová tettük volna? - mondta. - Hiszen egy kerti törpe csak a szép zöld gyepen érvényesül, és hol van nálunk akár egy tenyérnyi zöld gyep is?

- , hát ezért! - sóhajtott Poldi néni, és most nagyon szomorúan nézett össze Dezső bácsival és Misuval.

- Hát ennyire sajnáljátok? - csodálkozott Poldi bácsi. - No de azért kértem valamit a főparkigazgatótól. Tulajdonképpen csak elcseréltem a kerti törpét.

- Mire? - kérdezték mindhárman egyszerre.

Poldi bácsi végignézett rajtuk, és azért sem válaszolt mindjárt. Csuda ravaszul tudott nézni.

- Ha tudni akarjátok, Kamilla kisasszonyért cseréltem el a kerti törpét.

Erre aztán senki sem tudott szólni, még annyit sem, hogy: ó! És nem is lett volna kihez szólni, mert Poldi bácsi szép kényelmesen besétált a lakásba, hogy végre levesse a díszgyenruháját.

Poldi néni, Dezső bácsi és Misu némán gubbasztott a lócán.

- Legalább Síróbabáért cserélte volna el! - szipogta Misu.

- És hogy fogják a talpára írni, hogy negyvenkét éves hűséges szolgálata jutalmául? - siránkozott Poldi néni.

Dezső bácsi pedig már semmit sem tudott mondani, mert ebben a percben lépett be a kapun Kamilla kisasszony és Síróbabá.

- Jó estét kívánok! - köszönt rájuk Kamilla kisasszony, mintha csak sejtette volna, hogy Poldi bácsi elcserélte a kerti törpével.

A köszönésre Poldi bácsi is megjelent a repkények között, papucsban és díszgyennadrágban.

A régi ház lakói közül tulajdonképpen Poldi bácsi és Kamilla kisasszony találkoztak egymással a legritkábban. Mert mire Poldi bácsi délutánonként hazaért a munkából, Kamilla kisasszony már rég bezárkózott a lakásába.

Ezért aztán Poldi bácsi nem tudhatta, hogy Kamilla kisasszonyt nem szokás csak úgy megszólítani.

- Sok a baj, sok a gond? - érdeklődött széles mosollyal.

- Bizony sok - válaszolta Kamilla kisasszony, és csodálkozva nézett Poldi bácsira. - Mást sem lát az ember, csak bajt meg gondot.

- Az attól függ, hogy merre néz az ember - mondta Poldi bácsi jelentőségteljesen, és ezzel láthatóan mélyen elgondolkottatta Kamilla kisasszonyt.

Annyira, hogy alig találta meg a táskájában a kulcsait, s így legalább Misunak is maradt ideje Síróbabával egy pillantást váltani. És ebből az egyetlen pillantásból is lehetett tudni, hogy a Bertamama-féle titok megtette a magáét. Alighogy becsukódott a földszint három ajtaja, Misu egy nagyot ugrott, és most már minden érdeklődését az elcserélt kerti törpének szentelte.

Mert Poldi bácsi végre hajlandónak mutatkozott elmesélni a titkot, hogy mit is kért kerti törpe helyett a főparkigazgatótól. De csak titokban mesélhette el, nehogy idő előtt kipattanjon. Ez ugyanis nem olyan titok volt, amit fel kell fedni, ez majd magától pattan ki, de csak holnap.

Ezért gondosan bezárták az ajtót, akármilyen nehéz is volt a repkények miatt, nehogy valami kiszivároгjon az udvarra a titokból.

- Az úgy volt - mesélte Poldi bácsi -, hogy a főparkigazgató megkérdezte tőlem, hogy mit kérek negyvenkét éves hűséges szolgálatom jutalmául. Akkor én azt mondtam, hogy ha komolyan tetszik ezt gondolni, akkor azt kérem, hobby egy bizonyos illetőt helyezzenek át a Pagobajtól a Gradicselbe, ha lehetséges, merthogy a sok rossztól már egészen megsavanyodott szegény illető. Erre a főparkigazgató azt mondta, hogy mi sem könnyebb ennél.

- Ezt mondta? - kiáltott fel Poldi néni, aki eddig a sárguló leveleket csipkedte le a legyezőpálmáról, de most elragadtatásában letépett egy zöldet is. - Milyen szépen mondta!

- A főparkigazgató szerint - folytatta Poldi bácsi - mindenkit át kell helyezni egy idő után a Pagobajból a Gradicselbe, már akkor, amikor savanyodni kezd. Mindjárt át is telefonált a Pagobaj hivatalvezetőjének, aki beismerte, hogy Kamilla kisasszonyt bizony ott felejtették. Tizenöt évvel ezelőtt, amikor ő szabadságon volt. De megígérte, hogy holnap reggel az első dolga lesz személyesen áthelyezni a Gradicselbe, jó munkája jutalmául. Meg persze az én

Azt például, hogy Bertamama mennyire szeret sütni-főzni, éppen csak megemlítette, de a háromfelé fűrészelt konyhakredencről rengeteg mesélnivalója volt.

- Biztosan csak süteményeket szeret sütni - tért vissza a sütéshez-főzéshez Misu.

- Én azt hiszem, hogy csak diósat meg lekvárosat süt, aztán egy nagy kerek tálra rakja. Úgy szokták.

S hogy Síróbaba nem nyilatkozott, borúsan hozzátette:

- Szerintem mást nem szokott sütni-főzni. Csak süteményt.

- Azt nem hiszem! - tiltakozott Síróbaba. - Biztosan szokott mást is. Annyi lábasa meg fazeka meg serpenyője van! - Arra gondolsz, hogy rántott húst is szokott sült krumplival? Meg zöldborsólevest is? - kérdezte Misu.

És Síróbaba úgy gondolta, hogy rántott húst is szokott sült krumplival, meg zöldborsólevest is.

Misu egyáltalán nem unta hallgatni Síróbabát, csak néha gondolt arra, hogy vajon kipattant-e már az a titok, amiről idő előtt Síróbabával sem beszélhet.

Mert igaz, hogy még gyűjtötte a titkokat, de már nem gondolta azt, hogy minél kevesebben tudnak róla, annál többet érnek. Az a titok, amiről nem beszélhetett Síróbabával, valahogy kevesebbet ért.

Poldi néni odaát volt már Oszkár szenespincéjében Dezső bácsi a műhelyben dolgozgatott, egy kutya se nézett feléje ezen a délelőttön. Még a szürke macska sem szunyókált az udvaron.

Olyan csönd volt, amilyen csak este szokott lenni. Misu kinézett a kerek üvegablakon, és nem akart hinni a szemének. Az mégsem lehet, hogy az embernek minden álma valóra váljon. Felrántotta Síróbabát a padról, és odahúzta az ablakhoz.

- Nézz föl az emeletre! - suttogta, mert már hozzászokott a suttogáshoz. - Látsz valamit a második ajtón?

- Persze hogy látok - mondta Síróbaba. - Füstölög.

- Kigyulladt... - dadogta Misu, és visszarogyott a padra. - Hát egyszer mégiscsak kigyulladt!

- Nem kellene eloltani? - kérdezte Síróbaba. - Nem hiszem, hogy szeretik, ha ég.

- Dehogynem! - pattant fel Misu, és már rohant is fel az emeletre.

Vadul dörömbölt a Fiatalok ajtaján még bele is rúgott. A füst szagától köhögnie kellett. Síróbaba hősiesen nyelte mögötte a füstöt és könnyeit, aztán trüsszentett egy nagyot, és megszólalt:

- Talán nincs is bezárva. Misu teljes erejével rázni kezdte a kilincset, pedig kár volt, mert az első nyomásra engedett. Elfelejtették bezárni.

Az előszobában szürke, fojtós füst kúszott, a konyha felől jött, de lángot nem lehetett látni.

- Nyisd ki a szoba ajtaját és ablakát! - kiáltotta Misu, és zsebkendőjét az orra elé tartva berohant a konyhába. Mégiscsak jó, hogy Dezső bácsi minden reggel megkérdezte tőle, hogy van-e nála zsebkendő.

A villanytűzhelyen valami világított, Misu előbb kinyitotta az ablakot, aztán látta, hogy a kávéfőző izzik.

Mire Dezső bácsi fölért az emeletre, pedig ugyancsak szedte a lábát, addigra Misu és Síróbaba minden kinyithatót kinyitott, és minden elolthatót eloltott.

- Eloltottuk a tüzet! - dicsekedett Misu, és joggal. - Mit tetszik gondolni, ugye, meg fogják köszönni?

- Majd csak időt szakítanak rá - mondta Dezső bácsi, aki nem volt elragadtatva sem a tűztől, sem a tűzoltástól. - Ez a vége a folytonos rohangálásnak. Még rágondolni is rossz, hogy mi történik, ha tüzet fog a szobában a bútor vagy a szőnyeg vagy a függöny!

- Az nem fogott volna tüzet - szólt közbe Síróbaba -, mert a szobában csak egy gitár van meg két teniszütő.

Ami nem volt egészen igaz, mert színházi plakátok is voltak a falon meg két matrac a földön, sok szép színes párnával. A szoba így az ajtóból nézve igen levegősnek hatott, különösen mikor a keresztvizet kivitte a füstöt.

- Ilyet még nem láttam - ámuldozott Dezső bácsi. - Ekkora szoba, és nincs benne bútor!

- Nem mindenki szereti - vette védelmébe a Fiatalokat Misu.

Akkor Síróbaba Misura nézett, egy szót sem szólt, igazán csak nézett, de Misu mégis összecsapta a kezét, és azt mondta:

- Hát persze Milyen igazad van!

És ettől Síróbaba szája nem lefelé görbült, hanem fölfele, és kiderült, hogy nevetni is tud. Márpedig nincs annál kedvesebb, mint amikor egy síróbaba nevet.

- Na, csak jöjjenek a Fiatalok haza! - morgott Dezső bácsi, miközben kituszkolta a gyerekeket a lakásból. És ugyanezt kívánta Misu is meg Síróbaba is, de sokkal türelmetlenebbül.

Nem is kellett sokáig várniuk, mert alighogy visszaültek az oroszlanos padra, felhangzott a kapualjból a jól ismert dübörgés.

A Fiatalok lélekszakadva rohantak fel a lépcsőn, és alig tudták megállni, amikor Misu rájuk kiáltott:

- Már el van oltva!

- Igazán? - kérdezték a huszonkettedik lépcsőfokról. - És ki oltotta el?

- Mi - rugdosta a cipője orrát Misu. - Én meg ez a lány.

- És hogy tudtatok bemenni? - csodálkoztak a Fialatok.
- Véletlenül az ajtó sem volt bezárva - mondta Síróbaba.
- Milyen jó, hogy nyitva felejtetted! - örvendezett az egyik Fiala, és a másik nyakába ugrott.

- Semmi haszna sem lett volna, ha nem hagyod bekapcsolva a kávéfőzőt! - háritotta el a dicséretet a másik.

Aztán visszaszaladtak tizenegy lépcsőfokot, és kézen fogták Misut meg Síróbabát.

- Most feljöttök hozzánk, és megköszönjük nektek, hogy ilyen ügyesek voltatok. Akármit kérhettek, amit csak akartok!

Ilyesmit ritkán mondanak az emberek, de még nagyobb ritkaság, ha valaki mindjárt tudja, hogy mit akar.

- Azt kérjük - mondta Misu -, hogy tessék lakást cserélni Bertamamáékkal.

- Jaj, már úgy félttem, hogy a gitárt kéritek! - nevetett az egyik Fiala.

- Én meg a plakátokat sajnáltam volna - vallotta be a másik. - Egyébként hol lakik az a Bertamama?

- Új lakótelep I. tömb, 2. ház, 3. lépcső, 4. emelet - fújta Síróbaba. - És egész modern lakás, minden be van építve, a teakonyha is, csak az erkély nem.

- , ó, ó! - kiáltották a Fialatok, és Misu most egyszerre el tudta képzelni, hogy milyenek lehetnek a színházban mint királyok és királynők. - Teakonyha? Erkély? Ugyan miért cserélné el velünk?

- Mert gyűjti a bútorokat - mondta Misu -, és éppen ilyen lakásban szeretné tartani.

A Fialatok már szedték is le a plakátokat a falról. Láthatóan költözködtek.

- De ő még nem tudja, hogy éppen ebben a lakásban szeretné tartani - jegyezte meg Síróbaba.

- Hát hívd át Oszkár bácsit, megmutatjuk neki! - biztatta Misu. - Így legalább Bertamama meg lesz lepve.

És Síróbaba hanyatt-homlok szaladt át a szenespincébe a szenesemberért.

Délután öt órára annyira el volt cserélve a két lakás, hogy Oszkár bácsi egy stráfkocsival állt meg a ház előtt. Már költöztette is a Fialákat.

Amiben az volt a legcsodálatosabb, hogy vajon honnan szerzett a stráfkocsi elé két lovat. Szegény Dezső bácsinak autóbusszal kellett a szomszéd faluba utaznia egyetlen lóért is.

Amíg Oszkár bácsi, Misu meg a Fialatok lecipelték az emeletről a két matracot meg a párnákat, addig Dezső bácsi gyengéden veregette a lovak nyakát.

Ez a nap olyan gyorsan telt el, hogy nem is lehetett pontosan tudni, mikor fejeződött be, és mikor kezdődött a másik. A sárga kőkockás udvar estére tele lett Bertamama bútoraival. Dezső bácsi segített a bútorokat felvinni a recsegő lépcsőkön a szenesembernek. Mindig ő mondta, hogy hó-rukk!

Poldi bácsi egyedül üldögélt a lócán, és ugyan ma is elmondta, hogy mindenütt jó, de legjobb itthon, most azonban nem hangzott olyan meggyőzően, mint máskor. Igaz, hogy nem is hallotta senki.

Poldi néni Bertamama porcelánjait rakosgatta, és elfelejtette meglocsolni a virágait.

Később Misu is letelepedett Poldi bácsi mellé a lócára, és együtt nézték Bertamama kredencét. De lehet, hogy ez már másnap este volt. Mindenesetre a kredenc még ott állt, és eltakarta a dézsába ültetett leandert meg a lakók cserepes növényeit.

Valószínűleg már másnap este lehetett, mert a földszint három nyitott ablakában egy tányéron csokoládés nápolyi tornyosodott. Azért volt az ablakban, hogy ne csak a szobából, hanem az udvarból is el lehessen érní.

Síróbaba hajába frissen vasalt piros masnit kötött Kamilla néni, mintha látogatóba készülnének, pedig csak az udvarra jöttek ki, még az ajtót is nyitva hagyták.

Kamilla néni kézen fogva vezette oda Síróbabát a lócához, és kedvesen rámosolygott Misura:

- Ismerkedjete össze, gyerekek!

Aztán ő is leült Poldi bácsi mellé, és mesélt neki arról, hogy milyen jók az emberek. Sose hitte volna. Átvezetik az öregeket az úttesten, visszaadják az utcán talált pénztárcákat, és olyan hangosan bögetik a rádiójukat, hogy a szomszédnak nem is kell rádiót venni, mégis hallhatja a szép zenét.

- Még két nap - mondta Poldi bácsi -, még kettőt kell aludni. Csak azt a szép zöld gyepet sajnálom...

De most senki sem nézett össze, mert Poldi néni éppen a ház lakóit hívta meg az ünnepi uzsonnára. Csak a szürke macskát nem találta, hiába kereste.

Mire felvirradt az ünnep napja, a kredenc is felköltözött az udvarból az emeletre. A sárga kőkockák tisztán ragyogtak a napfényben, a leander új virágokat nyitott.

Az emeletről szorgalmas kopácsolás hallatszott: Oszkár bácsi kalapálta össze a kettéfűrészelt karosszékeket. Bertamama tágas konyhájában már minden a helyén volt. A hatalmas konyhakredenc is egy darabban állt, sárgaréz veretei vidáman csillogtak.

- Ugye, mondtam - simogatta végig kedvencét egy puha ronggyal Bertamama -, hogy nem érdemes búslakodni? A régi házunkban már úgy megszoktam ezt a kredencet, hogy észre se vettem, most meg elgyönyörködnék benne napestig.

De gyönyörködésre most csak Misunak maradt ideje, amíg kiválogatta egy nagy dobozból a konyhakredenc fiókjaihoz való kulcsokat. Ami igaz, az igaz, ennél szebb konyhát elképzelni sem tudott volna. Virág ugyan nem volt benne, mint Poldi néninél, de látszott rajta, hogy ebben a konyhában főzni szoktak. Sőt érezni is lehetett a szagát.

A süteménynek, amelyet Bertamama utasítására Poldi néni rakott nagy kerek tálakra, dió- és lekvárszaga volt. De mi volt ez a sült kacsához képest, amit Kamilla kisasszony most szedett ki a sütőből! A kacsasült nemcsak illatozott, hanem barátságosan sercegett, és hívogatóan piroslott.

Bertamama megkopogtatta egy villával, hogy elég ropogós-e, mert Oszkár bácsi csak ropogósan szereti. Közben elmesélte Poldi néninek és Kamilla kisasszonynak, hogy karácsonykor mindig pulykát, újévkor pedig malacot szokott sütni. Természetesen ropogósra.

Misu arra gondolt, hogy vajon nem kellene-e a karácsonyi szünetben meglátogatnia Dezső bácsit. Biztosan jólesne neki, ha már unokájává fogadta.

Odabent a szobában Oszkár bácsi a bútorokat szögelte össze, Síróbaba pedig a poharakat törölgette fényesre, amelyekből a málnaszörpöt isszák majd az ünnepi uzsonnán.

- Marad egy kis fenyődeszkám - mondta Oszkár bácsi. - Éppen egy virágállványra való.
- Majd megmérem, hogy mekkora hely van Kamilla néni ablaka alatt - ajánlkozott Síróbaba.
- Az jó lesz - helyeselt a szenesember, aztán tovább kopácsoltak, tovább törölgettek.

Amikor már az utolsó pohár is fényesen ragyogott, Síróbaba rápillantott Oszkár bácsi nagy kezére.

- Segítesz majd nekem kiszedni a perselyből a pénzemet? Úgy kellene kiszedni, hogy ne kelljen összetörni a perselyt.

- Persze hogy segítek - mondta a szenesember.

- Tudod, szeretnék neki egy piros kalapot venni karácsonyra. Segítesz majd kiválasztani?

- Akár holnap! - mosolygott rá a szenesember, és akkorát ütött az utolsó szögre, hogy az egészen összekunkorodott. Bertamama kihívta Oszkár bácsit a konyhába, hogy megmutassa neki a kacsasültet. - Mit gondolsz, fiacskám, elég ropogós? - kérdezte aggodalmaskodva.

Oszkár bácsi nem akart elhamarkodottan nyilatkozni, ezért levágta a kacska két combját, az egyiket Misu kezébe nyomta. Kiderült, hogy a kacska éppen a legjobb.

- Nyugodtan sütheti a mama a következőt - jelentette ki Oszkár bácsi, és Bertamama már hozta is a következő tepsit a következő kacsával.

Kamilla kisasszony tálcára rakta a poharakat. Mostanában mindig beszédes kedvében volt.

- Már másodszor virágzik az orgona - újságolta ragyogva.

- Hol? - kérdezte Poldi néni.

- , azt elfelejtettem! A rádió mondta be. El sem tudja képzelni, mennyi jót hall az ember.

Tudnék erről egyet-mást mesélni.

Oszkár bácsi leült az egyik konyhaszékre, és várakozóan Kamilla kisasszonyra nézett.

Kamilla kisasszony pedig mesélt szerető szívű szomszédokról, aranyos kedélyű rendőrökről és liftekről, amelyek olyankor is járnak, amikor nem is kell.

Misu és Síróbaba le-föl rohangált a recsegő lépcsőkön. Hol a poharakat vitték le meg a málnaszörpös üveget a szalmaszálakkal, hol meg székeket cipeltek föl Poldi néniék nagy szobájából Bertamama lakásába. Nem mintha ott nem lett volna elég szék, más oka volt ennek.

Mert bármennyi titok pattant ki és oldódott meg az elmúlt napokban, a legeslegnagyobb titkot ma délután kellett felfedni, hat óra tíz perckor, amikor Poldi bácsi hazaér. Egy perccel sem hamarabb. De addig át kellett cipelni darabonként a szenespincéből, össze kellett illeszteni, és meg kellett locsolni.

A biztonság kedvéért Síróbabát kiküldték a sarokra örködni, nehogy Poldi bácsi idő előtt betoppanjon.

Fáradtságot nem kímélve dolgozott mindenki. Másfél óra múlva már föl is söpörtek a titok után. Sőt kezet is mostak. Poldi néni becsukta a repkényes ajtót, szuszogott egyet, és leült a lócára várni.

- Megengedi, Zsófi? - hajolt meg előtte az aranykoszorús lószerszámkészítő.

Egyszóval még csak háromnegyed öt volt. Poldi néni elégedetten nézett végig a sár a kőkockás udvaron.

- Kár, hogy azt a csomagot nem vitték még föl Bertamamáék - akadt meg a szeme egy sarokba állított, nagy papírdobozon. Mert ő is olyan volt, mint Poldi bácsi, mindent észrevett.

Nemsokára, a ház minden lakója megjelent az udvaron. Alig fértek el a lócán.

- Milyen gyorsan elrepült ez a hét nap - sóhajtott fel Poldi néni, és Misunak most már eszébe sem jutottak a vadlibák. Dezső bácsi az óráját nézte.

- Még két perc - mondta.

Poldi néni remegő kézzel vette elő a kis csengettyűt, amivel karácsonykor szokott Poldi bácsinak csöngetni, hogy bejöhet ma mert kész a karácsonyfa.

És akkor nyílt a kapu.

- Szép jó estét kívánok! - köszönt rájuk Poldi bácsi.

- Csakhogy végre itt vagy, drága Poldikám! - mondta Poldi néni.

Misu nem értette, hogy ettől mért kell mindenkinek könnyeznie, még neki is. Akkor pedig lélegzeni se mert, amikor Poldi néni kinyitotta a repkényes ajtót, és kézen fogva bevezette Poldi bácsit a konyhába. Igaz, hogy izgalmaiban elfelejtett csöngetni, de ehhez a meglepetéshez nem is kellett.

- Mindenütt jó, de legjobb itthon - sírta el magát Poldi bácsi, ahogy bepillantott a nagyszoba nyitott ajtaján. - És most már a szép zöld gyep sem hiányzik.

Mert a nagyszoba padlóját véges-végig gyönyörű zöld gyepszőnyeg borította. Szébb, mint a parkban. Még margaréta is nyílt rajta itt-ott, de gyomnak nyoma sem volt. Látszott, hogy a gyeptéglákat nagy gonddal válogatták ki, és mesterien állították össze. Szinte hívogatta a vendégeket.

Kezdődhetett az ünnepi uzsonna. Először az ünnepelt heveredett le a földre, a többiek pedig köréje telepedtek. Bertamamának hoztak egy nyugszéket is, hogy kényelmesebben üljön, hiába tiltakozott ellene.

Poldi néni és Síróbaba a süteményt meg a málnaszörpöt kínálta körbe, a szenesember pedig a szalmaszálakat osztogatta. Bizony elfeledkezett arról, hogy Kamilla kisasszonynak keresztbe lyukas szalmaszál jusson.

- , hát ez nem is lyukas! - mondta kissé csalódottan Kamilla kisasszony, amikor egyhuzamban sikerült a pohárból kiszívnia a málnaszörpöt. - Pedig mennyivel jobb az, ha mindig marad az ember poharában egy kevés málnaszörp. Poldi bácsi elérékenyülten simogatta a gyepet.

- Ezt a meglepetést! - mondta. - Hogyan is tudtátok ilyen titokban tartani?

És akkor megint mindenki összenézett, ebben az ügyben utoljára.

- Menjetek ki az udvarra játszani, Piroska! - küldte a gyerekeket Kamilla néni, mert kissé szorosán voltak a gyepszőnyegen.

- Mért hív téged Kamilla néni Piroskának? - kérdezte Misu odakint.

- Mert ez az igazi nevem - válaszolta Síróbaba. - A másik csak azért ragadt rám, mert kiskoromban sokat sírtam.

- Igazán? - csodálkozott Misu, de azt, hogy mosolyog, nem lehetett látni, mert már sötétedett.

Valahonnan a magasból macskanyávogás hallatszott.

- Ez a szürke macska lesz! - kiáltotta Piroska, és már szaladt is fölfelé a lépcsőn. Misu alig érte utol.

